

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čekovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/16 strani
Din 250.—, 1/32 strani Din 125.—.
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—.

Vera — narodnost.

Religija (vera) je vez med Bogom in ljudmi. Narodnost pa je vez med ljudmi, ki so iste krvi, istega pokolenja in istega jezika. Ker je vez med Bogom in človekom neprimerno važnejša, saj je odločilna ne samo za to življenje, marveč tudi za vso večnost, gre veri prvenstvo. Vera je prva, narodnost drugovrstna vrednota. Kdor bi hotel to vrednotenje spremeniti ter narodnost postaviti pred vero, bi s tem stvar postavil pred Stvarnika. Kako neskladno je tako postopanje tudi s treznim razumom, se vidi iz tega, da je narodnosti veliko na svetu, Bog pa je samo eden. Dosledno je prava vera tudi samo ena, namreč tista, ki jo je Bog razodel, in prava cerkev je tudi samo ena, namreč tista, ki jo je Kristus — Sin božji ustanovil.

In vendar so danes na svetu stranke in struje, ki to povse jasno razmerje postavljajo na glavo: vera, ki bi morala biti zgoraj kot načelna voditeljica narodnosti, pride spodaj kot služabnica narodnosti. To je temeljna zmota fašizma, ki samega sebe istovetujoč z državo, proglašča državo kot vir vsega prava, kot počelo vse morale, torej kot nekak končni cilj, ki mu mora služiti tudi vera. Italijanski fašizem ne zamejuje docela vere, ker smatra katolicizem kot del bistva ali vsaj kot važno svojstvo italijanskega naroda. Dovoljuje pa njegovo udejstvovanje in vplivanje na ljudstvo in zlasti na mladino le toliko, v kolikor sam smatra za primerno ali politično potrebno.

Nemški narodni socializem stopnjuje to fašistično vrednotenje vere kot služabnice narodnosti tako daleč, da hoče ustvariti posebno germansko (nemško-pogansko) vero, ki bi bila zgolj del nemške narodnosti. Zato je njegova težnja usmerjena v popolno zenačenje vseh ver in cerkva v Nemčiji. Kakor so vsi Nemci, ki so prej pripadali raznim strankam, z največjim nasiljem politično povse zenačeni, tako bi se tudi morale vse cerkve dati zenačiti. Da dosežejo ta svoj cilj, delajo narodno-socialistični mogotci katoliški cerkvi in njenemu delovanju med ljudstvom in osobito med mladino največje težave, ki v dejanstvu onemogočujejo vsako smotreno in organizirano delo cerkve. Religija nosi v Nemčiji suženjske spone v službi narodnosti.

Avstrijskim pristašem narodnega socializma je svojsko isto vrednotenje vere kot sredstva za narodnost, to je za

namene nacionalistične politike. Ker hoče biti Avstrija samostojna nemško-krščanska država, ki ne mara postati pašaluk poprusene Nemčije, so avstrijski narodni socialisti mesto prejšnje teroristične (ustrahovalne) taktike izbrali zadnji čas bolj »mirovno«. Njih geslo je: Proč od Rima! Izstopimo iz katoliške cerkve! Kakor da bi katoliška cerkev bila kriva, da se srčna želja nemškega narodnega socializma: priključitev Avstrije Nemčiji, ne more izvršiti! Kako razsežna je ta brezvestna agitacija, se vidi iz tega, da je v solnograški deželi zadnje mesece izstopilo iz katoliške cerkve 1179 oseb. Ker so nagibi za te izstope zgolj politični, je v nekaterih slučajih morala poseči vmes državna oblast.

Tudi med nami so struje, ki posnemajo to socialistično, odnosno naciona-

listično taktiko. Plod take bodisi časnikarske, bodisi osebne agitacije se je pokazal v odpadkih nekaterih ljudi od katoliške cerkve. Tista cerkev ali tista verska skupina, kateri se takšne osebe pridružijo, v verskem oziru ničesar ne pridobi s takšnimi vstopi. Kdor vero tako malo ceni, da jo zapostavlja nacionalistični ideji ter izrablja vero kot politično-demonstracijsko sredstvo, tak kaže, da mu nobena vera ni sveta. V bodoče bomo takšnim ljudem obračali večjo pozornost. Naša katoliška vera je za naše ljudstvo tako dragocena svetinja, da ne bomo dovolili, da bi jo gotovi ljudje oskrnjali. Nekdaj se je v naših krajih razlegal klic: Proč od Rima! Nemškutarji so bili, ki so tako kričali. Pa so propadli. Danes proglašajo to geslo v našem jeziku drugi ljudje. Bomo se tudi tej struji znali postaviti v bran.

*

IZ RAZNIH DRŽAV

Obravnava o marsejskem zločinu. — Preiskava francoskih oblasti proti marsejskim atentatorjem bo po vsej priliki končana še ta mesec. Vse gradivo bo nato predloženo okrožnemu sodišču v Aixu en Provence, ki ima v smislu francoskih zakonov odločiti, ali se osumljenci postavijo pod obtožbo. V tem primeru mora nato marsejsko sodišče sestaviti obtožbo. Proti obtožbi imajo obtoženci pravico pritožbe na kasacijsko sodišče. Če se ne bodo pritožili, se bo glavna razprava vršila najbrže v začetku marca, če pa se pritožijo, se bo glav-

Novi ministrski predsednik in zunanji minister B. Jevtič.

na razprava še za nekaj časa zavlekla. Za obravnavo vlada že sedaj ogromno zanimanje, ker bodo na razpravi podrobno razpravljali o vseh pripravah za atentat ter se bo jasno videlo, kako vlogo so pri tem igrale madžarske oblasti. Atentatorje bo sodilo posebno potrošno sodišče.

Razoroževanje Hitlerjeve »črne garde«. Med nemško redno vojsko (Reichswehr) in Hitlerjevo »črno gardo« SS (Schutz-Staffeln) je že vladal dolgo spor. Vojska je zahtevala razorožitev in odpravo oboroženih Hitlerjevih oddelkov. Spor je bil rešen na ta način: SS-čete, ki so po 30. juniju (pokolj Hitlerjevih nasprotnikov) narasle na 250.000 mož, bodo razorožene, izvzemši treh oddelkov po 5000 mož močnih, ki pa bodo podvrženi kot neke vrste »gardni polki« vodstvu redne vojske. K tem izbranim 880gardistom spada posebna Hitlerjeva garda v Berlinu, nadalje dve izbrani skupini v Monakovem in v Kölnu. Ostali SS četniki ne smejo razven službenega revolverja nositi nobenega orožja in ne smejo imeti nobenih orožnih skladišč, ki preidejo vsa izključno pod poveljstvo državne vojske. Tudi ne smejo več prebivati po vojašnicah. SS postanejo torej samo politična policija, medtem ko si je vojska osvojila izključno nadzorstvo nad vojaštvom in nad orožjem v Nemčiji.

Iz državne blagajne za občni blagor v Zedinjenih ameriških državah. Urad za narodno obnovo v Washingtonu je predložil predsedniku Rooseveltu obširen načrt za izvajanje javnih del v prihodnjih 25 letih, za katera bi bili potrebni

skupni izdatki 105 milijard dolarjev. Izvedba načrta je odvisna od stališča Roosevelta, ali bo pristal na predloge v celoti, ali pa le delno, nadalje od stališča kongresa (parlamenta) in končno od načina financiranja. Denar bi se porabljal za regulacijo rek, zboljševanje prometnih sredstev, izrabljanje prirodnih zakladov in organizacijo gospodarstva. Med drugim predlaga urad, naj bi se vsako leto opustilo približno 8 milijonov manj plodne zemlje, na drugi strani pa naj bi se pričela obdelovati nova kmetijska področja. Uvedla naj bi

se tudi kontrola pašništva, razširili naj bi se državni gozdovi in nacionalni parki. Posebno vestno se imajo izkoriščati vodne sile ter izvesti ukrepi zoper nevarnost poplav. Izkoriščanje prirodnih zakladov naj bi se postavilo pod javno nadzorstvo. Končno naj bi se osnovali posebni uradi za javna dela na kopnem, za melioracije in za pridobivanje prirodnih zakladov.

Indija zvezna država. Dne 19. decembra t. l. je sprejela višja zbornica v Londonu zakonski predlog o novi ustavi Indije na zvezni podlagi.

PO SVETU KATOLIŠKEM

Starokatoličani. Ljudje so o njih slabo poučeni. Nekatere zapeljuje ime k mnenju, da je to neka stara oblika katolicizma. Drugi domnevajo, da bi to bila neka narodna cerkev, prikrojena posebej za Jugoslovane. Vsa ta domnevanja so napačna. Starokatolicizem ni star, marveč mlad, ker je nastal še le po l. 1871, ko je vesoljni cerkveni zbor v Vatikanu (v Rimu) proglasil versko resnico o papeževi nezmotljivosti. Proti tej verski resnici, ki jo je katoliška cerkev od svojega početka poznala in priznala, so se dvignili nekateri nemški profesorji, ki so se čutili ogrožene v svoji profesorski nezmotljivosti. Odpadli so od katoliške cerkve ter ustanovili lastno cerkveno organizacijo. Starokatolicizem torej ni »star«, niti ni katolicizem, marveč podoba protestantizma. Njegovo rojstvo na nemških tleh in podpora nemškega kanclerja Bismarcka, ki jo je užival, obenem osvetljuje njegov narodnostni značaj: od odpadlih nemških profesorjev ustanovljena cerkev vendar ne more biti slovenska narodna cerkev! Dejansko v Jugoslaviji tudi ni. To so med drugim dokazali dogodki, ki so se početkom meseca decembra dogodili v Starih Jankovcih blizu Vinkovcev v Sremu. Tam je namreč imel svečano službo božjo starokatoliški »škof« Kalodjera. Ob tej priliki so starokatoliki napadli dva hrvatska kmeta, ki sta želela, naj jim na ulici napravijo prostor, da moreta s svojima vozoma mimo njih. Mesto da bi se jima toliko ognili, da bi mogla z vozom mimo, so ju v svoji drznosti napadli in podrli na tla. V silobranu je eden izmed kmetov potegnil revolver ter ustrelil, njegov 17letni brat je potegnil v obrambo žepni nožič. Posledica je bila ta: eden starokatolik je bil težje ranjen, dva pa lažje. Kdo so starokatoliki v Starih Jankovcih? Mar Hrvati ali Srbi? Ne. Madžari so, odnosno pomadžarjenci. Nekdaj so bili Stari Jankovci čisto hrvatsko selo. Pred 70 leti so se tamkaj začeli naseljevati Madžari. Dobili so svoje madžarske šole. Vršila se je načrtna madžarizacija slovenskega življa. Ti Madžari so bili celo tako drzni, da so l. 1898 po madžarskem ministru Tiszi zatožili v Rimu velikega Jugoslovana, hrvatskega škofa dr. Strossmayerja, češ, da je prevelik prijatelj Srbov. Zakaj so ti Madžari, odnosno pomadžarjenci odpadli od kato-

liške cerkve v starokatoliško? Radi jugoslovanstva? Ne, marveč radi madžarstva. Imeli so prej v katoliški cerkvi svojo službo božjo, pri kateri se je ob določenem času pridigovalo v madžarskem jeziku. To pa jim ni bilo dovolj, hoteli so celo župnijo pomadžariti ter zahtevali izključno madžarsko božjo službo. Ker djakovski škof v to ni mogel privoliti, so zagrizeni voditelji z nekimi drugimi osebami odpadli ter postali starokatoliki. Doslej je odpadlo 53 oseb. Škof Kalodjera je kajpada pohitel med te ljudi in njegov vikar (namestnik) Csercsek jim je pridigoval v madžarskem jeziku. Ko je bila služba božja končana, so ojunučeni Madžari napadli domačina-kmeta ter jima opsovali »hrvatsko mater«. Tako dela starokatolicizem za »narodnostno« idejo v cerkvi.

Ko nabiraš za uboge . . . Zima je predurmi. Bolniki in siromaki se je nič kaj ne veselijo. Ni kuriva, ni hrane, ni obleke. Krščanska dobrotelost mora vršiti svojo nalogo, ki je danes nujejša kot kdaj poprej. Večletna kriza pritiska vedno hujše, krog brezposelnih in siromakov je vedno večji. Kdor se ne bo v sedanjih časih zavedal svoje dolžnosti, ki mu jo nalaga ljubezen do bližnjega, se te dolžnosti sploh nikdar ne bo zavedel. In tak ni kristjan, kakor bi moral biti po božji volji in po zgledu našega Zveličarja. V mrzlem zimskem ča-

siti z mrzlim srcem in zaprto roko mimo siromakov in vseh, ki trpijo bedo in pomanjkanje, je ne samo nekrščansko, marveč tudi nesocialno. Da bo podpora siromakom, bolnikom, zlasti siromašnim otrokom splošnejša ter izdatnejša, jo je povsod treba organizirati. Organizirati nabiranje darov ter prispevkov, urediti tudi pravilno razdelitev. Nabiranje prispevkov in darov ni lahka stvar, ker trči na mnogih, žal premnogih mestih ne samo na gluha ušesa, marveč tudi na prezir in zasmeh. To naših vrljih nabiralcev in požrtvovalnih nabiralk ne sme oplašiti. Saj se od prezira in zasmeha tudi ne dajo oplašiti budistični (poganski) menihi na Japonskem. V tej deželi je tudi veliko, ogromno veliko siromaštva. Budistični menihi vprižarjajo zbirke po večjih mestih. V to svrhu se postavijo v vrsti na kakšnem javnem prostoru. Njihove roke so sklenjene k prošnji, pred njimi stoji velika nabiralna košara. Nad njo je velik lepak s tem napisom: »Predmet smo prezira, zasmeha in zasramovanja. Posmehujejo se nam ter nas zasmehujejo. Mi sami trpimo pomanjkanje. Vendar dvigamo roke k prošnji, ne za nas, marveč za uboge. Prosimo vas: vrzite v nabiralnik tudi vi kak dar!« Ako so pogani zmožni takšnega samozatajevanja, ko gre za pomoč ubogim in trpečim, ali mi kristjani ne bi zmogli še večjega samozatajevanja in še večje požrtvovalnosti in radodarnosti!

Cenj. čitateljem!

Zadnje številko v letu 1934 smo morali dati na pošto radi božičnih praznikov 24. decembra. Nekateri naročniki bodo prejeli zadnjega letošnjega »Gospodarja« komaj do nedelje 30. decembra. Dopisniki in čitatelji naj nam oprostijo, ker nismo mogli vpoštovati radi praznikov raznih božičnih novic in dopisov. Pride vse na vrsto v prvi številki v Novem letu 1935.

NOVICE

Osebne vesti.

Duhovniške vesti. Novi ptujski prošt g. Ivan Greif je bil imenovan za dekana dekanije Ptuj. — Za pravega kn.-šk. konz. svetovalca in naddekana v naddekanatu ob Savi je imenovan g. dr. Ivan Žagar, stolni kanonik v Mariboru. — Za dekana sta imenovana gg.: mons. Franc Ksaver Meško, Nj. Svetosti častl. komornik, dekanijski upravitelj in župnik v Selah pri Slovenjgradcu in Jožef Žekar, dekanijski upravitelj in nadžupnik v Rogatcu, za dekanijo Rogatec. — Oskrbovanje župnije Turnišče je poverjeno vlč. g. Antonu Rantaša, ekspozitu v Veliki Polani (Prekmurje). — Nastavljen je bil č. g. Janez Lovšin, bivši provizor pri Sv. Petru na Kronske gori, kot kaplan pri Sv. Jederti nad Laškim.

Nesreče.

Požar v predilnici. Dne 19. decembra na večer je pričelo goreti v skladišču za bombaž v Hutterjevi veliki tovarni v Melju pri Mariboru. Ogenj je nastal najbrž pri stroju za čiščenje vate. V bombažu je bil kak kamenček ali kak kosček železa, ki je dalo iskro. Iskra je odskočila med bombaž, kar je povzročilo tlenje. Mariborski gasilci so ogenj hitro udušili. Škoda znaša nekaj deset-tisoč Din.

Vagon sena zgorel na železniški progi. Na železniški progi med Pragerskem in Račami je zgorel vagon sena, ki je bil last vojaške uprave. Požar je najbrž zanetil iskra iz lokomotive.

Požar. V Arji vasi pri Celju je uničil ogenj zgornji del gospodarskega poslopja posestniku Sitarju. Zgorelo je tudi seno ter razni poljski pridelki. Neпоškodovan pa je ostal hlev, ki je obokan. Gasilcem gre zasluga, da ni šlo celo poslopje.

Širite „Slov. gospodarja!“

Razne novice.**SLOMŠEK PRVIKRAT PRI ŠT. PETRU PRI MARIBORU.**

Ko je leta 1833 Slomšek kot celovški špiritual napravil prvo daljše potovanje, se je od 13. do 16. septembra mudil prvič pri Št. Petru. Obiskal je tedanjega župnika in častnega kanonika Harman Gašparja, s katerim je sklenil iskreno prijateljstvo in pri katerem se je prav zadovoljnega počutil, kakor sam piše v svojih potopisnih črticah. Drugič je bil zopet pri Št. Petru leta 1844, ko se je v času od 7. do 15. septembra z velikimi slovesnostmi obhajal prenos telesnih ostankov sv. mučenca Faustina, kateri so bili do leta 1835 shranjeni v katakombah sv. Kalista v Rimu. Tej slovesnosti je prisostvoval tudi tedanji škof sekovski Roman. Ob tej priliki je Slomšek kot novoimenovani stolni kanonik imel slavnostno pridigo in je takrat tudi pri Št. Petru prvič pridigoval. Še dolgo dobo let potem je šel sloves, da lepše pridige pri Št. Petru še ni bilo, kot je bila Slomšekova. Gotovo sta Slomšek in Glaser Marko, tedanji župnik, še potrdila ob tej priliki svoje prijateljstvo, a niti eden niti drugi nista mislila, kakšne velike in težavne naloge ju še čakajo. In res, Glaser je svoj delež pri poznejšem prenosu škofijskega sedeža od Št. Andraža v Labodski dolini v Maribor izvršil častno in z velikim trudom in požrtvovalnostjo, tako da ga po vsej pravici lahko imenujemo enega največjih sodelavcev Slomšekovih. Slomšek je bil svojemu zvestemu sodelavcu tudi hvaležen. Na njegov predlog je bil Glaser imenovan l. 1859 častnim kanonikom. Slomšek je prišel sam k Št. Petru, da vpelje svojega najboljšega in zvestega prijatelja v novo čast. Tudi ta pridiga je dolgo ostala šentpeterčanom v spominu.

Kot škof v Mariboru je Slomšek kaj rad prihajal k Št. Petru in k svojemu prijatelju Glaserju. Svoj godovni dan 17. januarja je redno obhajal pri Št. Petru in v podružni cerkvi Matere božje opravil sv. mašo. Šole, ki je vedno bila njegovo veselje, nikoli ni pozabil obiskati. Po cele dopoldneve se je mudil pri mladini, jo učil, spraševal in ji podajal zlatih nauk za življenjsko pot. Ves dopoldan ga ni bilo v župnišče, da so bili že v skrbi za njim; on pa je bil v šoli, v svojem najljubšem torišču. Zelo verjetno je tudi, da je Slomšek v družbi Glaserjevi obiskal precejšen del župnije. Po zaslugi Glaserjevi je bilo za časa Slomšekovega škofovanja v Mariboru izdano tudi mašno dovoljenje za kapelico M. B. na Metavskem hribčku in da je to kapelico si Slomšek tudi sam ogledal.

Slomšekovo smrt so obžalovali tudi šentpeterčani, zlasti pa še njih dušni pastir Glaser Marko, ki je sledil Slomšku v večnost še le leta 1889, ko je skoraj 47 let zvesto pasel v oskrbo mu izročene šentpeterske župljane in skrbno čuval spomin na enega največjih škofov na prestolu lavantinske škofije.

Slomšek in Glaserja ni več. Oba že uživata nebeško plačilo za veliko delo, storjeno našemu narodu, spomin na oba pa bo ostal med šentpeterskim do-

brim ljudstvom. Slomšekov duh pa naj vse verne Slovence ohrani v ljubezni božji, da mu po močeh pripravimo prido na oltar.

Bilanca sodnih taks za mesec november v naši dravski banovini znaša v kolonih 891.334 Din, oktobra pa 903.995 Din. Od imenovane svote odpade na okrožno sodišče v Mariboru 35.128 Din, na sresko sodišče 85.582 Din. V Celju na okrožno sodišče 16.707 Din, na sresko sodišče 85.582 Din. Najnižjo takseno svoto ima sresko sodišče v Žužemberku na Dolenjskem, namreč 2056 D.

Mladenka streljala na Hitlerja. Pred kratkem je bil aretiran predsednik Šlezije Brückner. Ko je zvedela 17letna Brücknerjeva hčerka o aretaciji očeta, se je odpeljala v avtomobilu v Berlin, kjer je oddala iz svojega vozila na Hitlerja v avtomobil več strellov. Hitler je bil ranjen. Njegovo spremstvo je začelo streljati proti avtomobilu Brücknerjeve hčerke. Atentatorica in njen šofer sta bila zadeta smrtno.

Boljševiška. Smo že poročali, da je bil v Leningradu ustreljen tajnik komunistične stranke Kirov. Morilca so seve takoj prijeli ter ga usmrtili s celotnim njegovim sorodstvom. Ta pokol nikakor ni zadostoval rdečim krivolokom. Pričeli so si izmišljati in porivati v javnost govorice o dalekosežnih zarotah proti življenju sovjetskih mogočnjakov. Radi umora enega komunističnega kolovodje je bilo dosedaj ustreljenih 107 oseb.

Vse potrebščine kupite vedno v trgovinah Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer, Štrigova. 1218

Obžalovanja vredni slučaji.

Nevarna trojica pod ključem. V trgovino trgovca Kovača na Frankopanovi cesti v Mariboru je bilo vlomljeno. Vlomilci so odnesli raznega blaga za 10.000 Din in gotovine za 2600 Din. Policija je prijela 18. dec. 22letnega brezposelnega brivskega pomočnika Andr. Štruklja iz Trsta in njegova dva tovariša: brezposelnega kamnoseka Mirka Šapca in 25letnega brezposelnega delavca Franca Pianetski. Pri slednjem so našli celo par rokavic iz Kovačeve trgovine. Pianetski je priznal vlom in

Sedaj v mrzlih dneh potrebuje človek izdatnejše in krepkejše hrane, da ostane telo odporno proti prehladam in boleznim. Zato je priporočljivo, da zajutrujete **Mirim kakao**, ki je zelo hranljiv in okrepujoč. Zavitek **Mirim kakao** za štiri osebe velja samo 1 Din.

Cenjeni naročniki!

Prosimo vas, da ne izgubite ali založite položnic! Položnica tudi stane denar! Če jo izgubite, morate zopet po drugo pisati, imate tudi sami stroške.

Sprejmite naš nasvet, pa nakazite naročnino še ta mesec! Čimpreje boste nakazali, tem preje boste brez skrbi!

Iz pisma našega naročnika:

»Hudo, hudo je za denar, tako ni bilo še nikdar!

A za sol in »Slov. gospodarja« — se mora najti gnarja!»

povedal, da so ukradeno blago skrili v neki drvarnici v Radvanju in na Košakih.

Nezavestnega iz fantovskega pretepa so pripeljali v ptujsko bolnico 28letnega viničarja Ivana Rusa iz Majskega vrha v občini Pobrežje pri Ptujju.

Vlomi v Halozah. Haloze beležijo v zadnjem času kar tri vlome. Iz vinske kleti Berte Macunove na Gorenjskem vrhu je zginilo 26 litrov žganja. Iz vinogradnega stanovanja Štajerske hranilnice s sedežem v Podlehniku je zginilo na Turškem vrhu razno kuhinjsko orodje. Isti vlomilec je izpraznil na Turškem vrhu posestniku Jurgecu vse omare ter mu odnesel obleko. Orožniki so zaprli nekega osumljenca.

Dva vlomilca obsojena. Letos na Telovo je bilo vlomljeno na Selu pri Ihanu na Kranjskem pri krčmarici in posestnici Mariji Šiftar. Ko je bila Šiftarjeva na omenjeni praznik popoldne pri litanijah v cerkvi, je bilo odnešenih iz njene spalnice 67 bankovcev po 100 Din, za 5000 Din raznega kovanega denarja in nekaj zlatnine. Skupna škoda znaša 13.200 Din. Radi vloma so vtaknili pod ključ 26letnega Karla Kalkalja in 36letnega Janeza Bartola. Oba sta glede spoštovanja tuje lastnine na slabem glazu. Tudi vlom pri Šiftarjevi sta tajila pred ljubljanskimi sodniki 18. dec. Bila sta obsojena prvi na 4 in drugi na 2 leti ječe.

Čebelni in kurji tatovi. V Mlaki pri Kočevski Reki se je zmenila trojica, da bode šla v bližnjo vas Hoče krast čebele k posestniku Lovšinu. Njihov vodja Knöspler Nikolaj, ki je strah širne okolice, si je preskrbel radi varnosti 2 para čevljev, da bi zbrisali morebitno sled. Z gasilsko sekuro so ponoči vlomili v čebeljak in odnesli dvakrat po dva panja. V bližnjem gozdu so en panj razbili, čebele umorili in stresli na tla, satovje obesili na neko smreko, ostale panje pa skrili pod veje. Sum je kmalu padel na Knösplerja in njegovo običajno družbo. Orožniki so dva pomagača prijeli. Oba sta kmalu priznala, da sta bila udeležena tudi pri kurjih tatvinah, ki jih je bila v teku spomladi in poletja cela vrsta. Devet posestnikov se je žandarjem pritoževalo, da jim je zmanjkalo skupno 28 kokoši. Orožništvo je oba pomočnika zaprlo, Knöspler pa je pobegnil.

Novo leto 1935

v blagoslovu, brez razočaranj in v zboljšanju gospodarsko-političnih razmer, želita cenj. naročnikom, čitateljem in prijateljem uredništvo in uprava „Slov. gospodarja“!

DRUŠTVENE VESTI

Ali storimo svojo dolžnost?

Jezernik Baltazar, kmet v Št. Ilju pri V. lenju.

Neki vojskovodja je pregledoval pred odločilno bitko vrste svojih vojakov. Pri tej priliki je nagovoril svoje borce: »Kdor izmed vas je pripravljen umreti v boju za svojo od sovragov ogroženo domovino, naj napravi korak naprej!« Zgodilo se je. Niti enemu vojaku ni zastal korak, tisoče mož broječi zbor je strumno napravil korak naprej v zavesti, da s tem le izponuje svojo dolžnost. Tudi mi katoliški Slovenci imamo svoje dolžnosti. Kot vojaki Kristusa Kralja moramo biti vedno pripravljeni na boj. Katoliška Cerkev je od svoje ustanovitve stoletja i stoletja predmet sovražnih napadov ter bo morala odbijati take napade do konca sveta. Nikomur izmed nas naj ne zastane korak, kadar treba stopiti naprej v obrambo njenih in naših pravic. Danes ne zadostuje več samo zasebno versko misliti, marveč je potrebno dejanje po veri. S kolebanjem v mlačnosti in brezbržnosti si sami vežemo roke, povezujemo si svoje moči ter izdajamo našo stvar nasprotniku, ki si na naši neodločnosti in slabosti gradi opirališča za svojo protivno in protibožno borbo. Pregovor pravi: »Kolikor kdo za stvar žrtvuje, toliko jo tudi ceni.« Zavedajmo se, da je nam danes treba veliko več požrtvovalnosti za našo katoliško stvar ko prej. Katoliška vera kot taka ni v nevarnosti, ogrožena je samo pri tem ali drugem katoličanu. Koliko je danes med nami ljudi, ki tako lahko postanejo žrtev zmede pojmov, katera se vedno bolj širi med nami. Osobito med mladino se širi ta opasna duševna megla. Nam pa se hoče svetlosti in jasnosti! Ta pa nam ne prihaja od drugod, vsaj kolikor se tiče tistih zadev, ki so danes v javnosti na dnevnem redu, kot iz krščanske narodne prosvete. In glavno sredstvo prosvete in izobrazbe je katoliški časnik. Ob novem letu se spomnimo svoje dolžnosti do katoliškega časopisja. Naš najboljši v resnici ljudski list je »Slovenski gospodar«, ki stopi z novim letom v 69. leto svojega življenja. Kaj ne da, dolga doba? Ves ta

čas je naš list vestno izpolnjeval svoje dolžnosti do vere, cerkve in naroda. Učitelj je bil našemu ljudstvu, voditelj na potu prosvete in politike, tolažitelj v težkih in bridkih časih, branitelj njegovih verskih in narodnih svetinj. Kar je storil doslej, bo vršil tudi naprej. Kakor on dela za nas, delajmo tudi mi za njega. Stari naročniki mu ostanimo zvesti! Pridobivajmo mu novih naročnikov! Kjer najdemo nekrščanske liste, poskrbimo, da izginejo iz slovenskih krščanskih hiš. Kdor širi zmoto in laž ter pohujšuje mladino, takemu ne sme biti prostora v naših družinah. Razširjanje katoliškega časopisja je danes ena največjih nalog dejavnega krščanstva. Storimo v tem oziru vsak svojo dolžnost! Ta opomin velja zlasti naši mladini, ki je za agitacijo najsposobnejša.

★

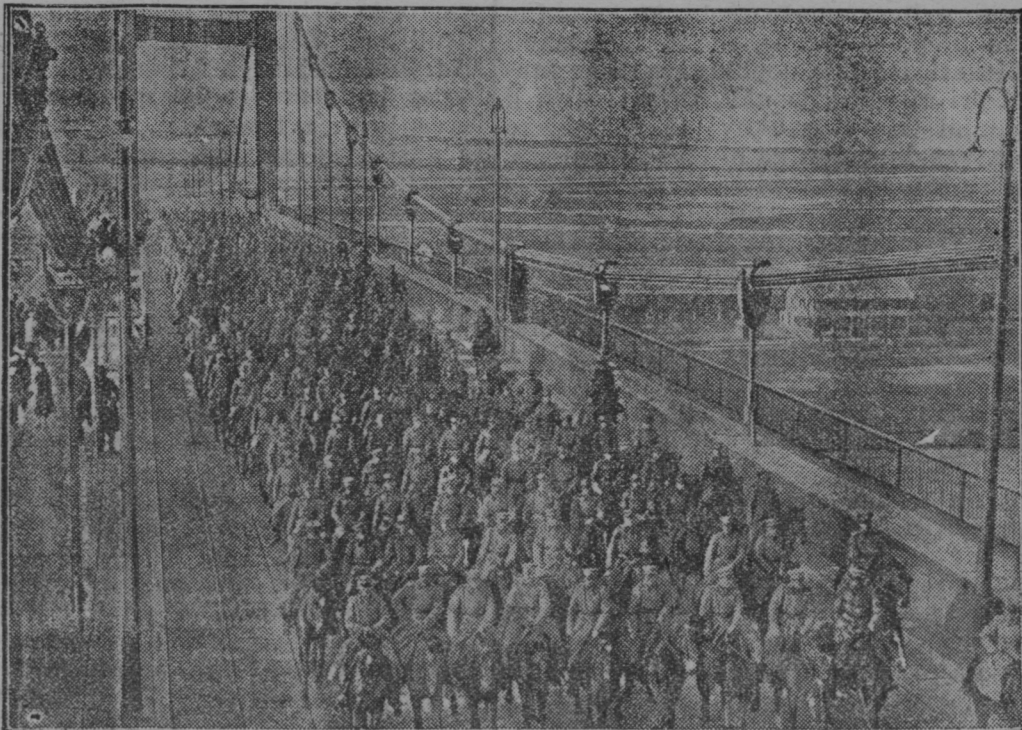
Št. Peter pri Mariboru. Fantovski odsek KA ima svoj sestanek na Štefanovo popoldne po večernicah. Vabljeni so vsi fantje, naj nobeden ne izostane. — Novo prosvetno društvo se ustanavlja, pravila so se že predložila banski upravi v odobritev.

Vurberg. V cvetju duhovnega veselja smo praznovali drugo adventno nedeljo. Obhajali smo še na zunaj praznik Brezmadežne. Slavili smo 30letnico mladeniške Marijine družbe, katero drevesce je zasadil še sedanji njen duhovni voditelj, preč. g. svetnik Alojzij Kokelj. Po

njegovi želji je bila vsa ta nedelja posvečena tudi KA, ki nas je za njo spodbujal tajnik KA č. g. Franc Kolenc iz Maribora. Fantje so se domala vsi združili ta dan z evharističnim Zveličarjem, kar je napravilo na vse globok vtis. Popoldne pa so fantje izvršili pred okinčano Marijino podobo v Župnijskem domu priščeno in skromno svečanost, katere se je udeležilo veliko mladine. Predsednik mladeniške Marijine družbe, vrli mladenič Anton Kokol, je v lepi obliki podal točno poročilo 30letnega

Oton Habsburški v pogovoru z generalom Franchet-Espéry v Parizu.

Otvoritev novega mosta med Zemunom in Beogradom, katerega so gradili pet let.

devojanja kongregacije in izrekel zahvalo g. ustanovitelju. Mladenič N. G., ki je vodil to slavje, je v krasno skovanih verzih slavil delo voditelja. Izvajalo se je še več primernih deklamacij in tudi pesem je zadonela iz fantovskih grl v čast Brezmadežni. S svečanostjo se je tudi vršil sestanek FKA, kjer je najprvo besedo povzel č. g. Kolenc in spodbujal k stanoovitosti. Navduševalne besede je tudi spregovoril g. Mirko Geratič iz Maribora, ki je z nekaterimi tovariši, člani stolne KA, ta dan pripel na Vurberg. — Še nekaj se mora omeniti. Delavni odsek FKA je vpriporil zadnjo novembersko nedeljo misterij »Theophilus«, ki je zelo učinkovito vplival na občinstvo. Obilo smeja pa je rodila pritožba »Postreščka Naceta Hlačnica«, kakor se je druga igra imenovala. Čeprav fantje niso nič zaslužili, vendar jim je plačan trud z velikim moralnim uspehom, ki so ga s to predstavo želi.

Velika Nedelja. Tudi letos bodo nastopili naši vrli igralci na Stefanovo popoldne po večernicah v igri »Rokovnjači«. Igra je nadaljevanje »Legijonarjev«. Ob običajni vstopnini se nudi vsem obiskovalcem prijeten užitek.

V vsako hišo, kjer je „Slovenski gospodar“, tudi „Naš dom“!

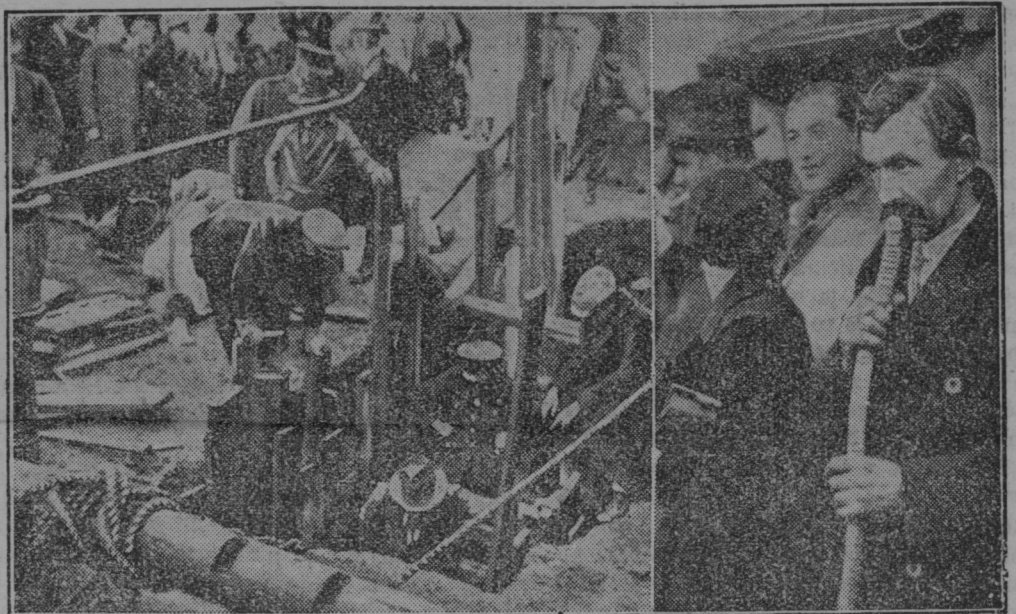
Prav redke so hiše, kjer bi ne bil naš »Slovenski gospodar« stalen in vedno dobrodošel gost. Vodnik in kažipot je našim gospodarjem, dober svetovalec v zmedenosti pojmov, ki vladajo v naših dneh. Prav te dni, ko se Novo leto bliža, bo vsak zaveden gospodar zopet obnovil naročnino ter tako oskrbel za hišo dobro katoliško čtivo. — Kakor je »Slovenski gospodar« vsakemu gospodarju in gospodinjji ljub svetovalec in učitelj, tako pa je »Naš dom« najboljši svetovalec, učitelj in vzgojitelj mladini. Vprav mladina živi danes v največji nevarnosti. Svobodomiselstvo s svojimi organizacijami si hoče osvojiti mladi rod, ga navezati na sebe in ga vpreči v svoj protiverski voz. Širijo

se kriva in zmotna načela, vse se laska mladini. Ali bo mladina naselila tem sleparjem? Ne bo, če se bode oklenila svojega glasila. »Naš dom« bode dajal fantom in dekletom smeri za lepo in pošteno življenje, jih bo opozarjal na nevarne čeri, ki so nastavljene. Navduševal jih bo in utrjeval v dobrem! Nudil bo pošteno razvedrilo in pravo katoliško izobrazbo. **Zato ne sme »Naš dom« manjkati v nobeni katoliški hiši! V vsaki hiši, kjer je »Slovenski gospodar«, mora biti tudi »Naš dom«!** Matera, očetje, skrbi vas bodočnost vaših otrok! Radi bi jih ohranili zveste staram svojim tradicijam. Bog in slovenski narod! **Pri tej skrbi za dobro vaših otrok v duhovnem oziru vas bo zvesto podpiral »Naš dom« kot glasilo škofijskega vodstva FKA, ki zasleduje predvsem cilj: Versko-travna obnova poredinca in človeške družbe. Opozorite svoje sinove in hčere na »Naš dom«!** Če

sami ne morejo si naročiti, jim ga za **Novo leto naročite vi!** Saj stane za celo leto samo **12 Din.** Cenejšega lista za odrastlo mladino ne najdete nikjer v naši državi!

Akcija za »Naš dom« se sijajno razvija. Vsak dan prihajajo sezname novih naročnikov. Fantje in dekleta se kosajo med seboj, kdo bode nabral več novih naročnikov. Povsod je porast! **Prav posebno pa so se izkazali fantje — katoliški akcijonaši od Sv. Jurija v Slovenskih goricah. Pridobili so kar 70 novih naročnikov, ki so tudi plačali celoletno naročnino. Pa pravijo, da jih bo še več!**

Kako pa je pri Vas? Potrudite se tudi vi! Pohitite z nabiranjem novih naročnikov! **Teden od 23. decembra do Novega leta je teden propagande in agitacije za »Naš dom«.** Prav te božične dni porabite priliko, da obiščete vse hiše, kjer veste, da je pri hiši »Sloven-

V vasi Greystones na Irskem je podsulo v 17 m globokem vodnjaku delavca. Podsuti je še živel dalje časa, a rešiti ga ni mogel nikdo. Na sliki vidimo: (levo) reševalna dela; (desno) oče ponesrečenega govori v vodnjak po cevi. — Podsuti je podlegel poškodbam.

Govornilne naprave

v železniških vagonih. Nekatero državo se upeljale govornilne naprave na plošče po železniških vozovih. Ti aparati so tako urejeni, da opozarjajo potnika v gotovih presledkih na znamenitosti pokrajine, skozi katero se vozi.

Najstarejši daljnogled

je bil prodan nedavno na dražbi v Londonu. Daljnogled ima urezano letnico 1646 in je delo očalarja Jamesa Lippershney v Middelburgu.

Stroji enoga parnika,

ki proizvajajo 62 tisoč konjskih sil, odgovarjajo stanju konj 82tih konjeniških polkov.

Januš Golec:

Lov na zaklade.

Ljudska povest po zapiskih rajnega prijatelja.

Do pasu je že tičal v močvirju. Kakor na povelje smo se obrnili ostali na pobeg, dokler nismo stali na trdnih gozdnih tleh. Pogledali smo za nesrečnim tovarišem, ki se je trudil z vsemi močmi, da bi izkabal iz močvare, a je le lezel vedno globeje. Zavedali smo se, da mu moramo pomagati, ga rešiti, le — kako za božjo voljo!

Spomnil sem se, da imam za pasom pritrjen laso. Vrgel sem ga proti Heimdahlu, ki se je oprijel rešilne vrvi z močjo potapljačevega se človeka. Začeli smo vleči, pa naenkrat je nekaj zamigalo od drevesa smrti proti tovarišu. Brž smo uganili, da se kotali proti Heimdahlu orjaška kača, kateri pravijo anakonda. Doseže dolžino 10 m, ni sicer strupena, a zadavi ter zaduši vsako živo stvar. Pograbil sem puško in ustrelil proti kači, ki se je zakotalila zadeta po močvirju. Komaj je odjeknil strel, že je oživela cela močvarasta dolinica. Na stotine anakond je privrelo na dan z drevesa, iz močvirja, od vseh strani. . . Vse pošasti so se valile proti nesrečnemu tovarišu, sikale do nas slišno in mu grozile z odprtimi žreli. . . V nepopisnem strahu sem prepustil

24 laso tovarišem, ki so vlekli z vsemi močmi, jaz pa sem pošiljal med kače en strel za drugim. . . Strelji in zadetki so nekoliko zaustavili naval golazni, a še privabili več teh pošasti. . .

Komaj in komaj so izvlekli smrti zapisanega Heimdahla, da je stopil na trdnejša tla, jo ubraši proti nam in kače v valovitih kolobarjih za njim. Po rešitvi tovariša gotove smrti so streljali v golazen spremljevalci in morili obupno.

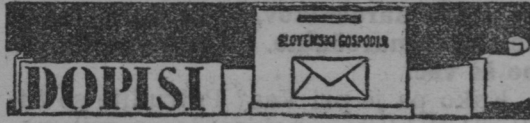
Šele tedaj, ko je bil na smrt preplašeni tovariš Heimdahl pri nas ob robu gozda, smo se spustili vsi v beg in z uprav zadnjo sapo dosegli konje in kažipote-domačine. Kače nam niso sledile v pragozd, a tudi mi se nismo upali, da bi si bili ogledali vrnitev pošasti k drevesu smrti.

Indijanske pripovedke o dolini molka in drevesu smrti so se izkazale kot resnične. Je ta dolinica nekako zatočišče groznih kač, ki se klatijo po močvarah braziljskih divjin. Le na sredini doline so tla trdnejša in iz teh poganja bogznaj koliko let staro drevo, po kojega vejah ter vrhah se plazijo meni in celotni ekspediciji nezabne anakonde.

Zaupani nam res strahotni doživljaj je bil edinstven in zanimiv. G. Roberts bi nam bil sigurno postregel še s katerim, da nas ni predramilo naravnost besno lajanje. Sicer mirni foka

ski gospodar. Vsaka hiša se naj naroči na »Naš dom«. Naj ne bo zavednega fanta ali dekleta, ki bi v letu 1935 ne bil naš naročnik! Štajerski katoliški akcijaši pokažite se, pokažite, kaj znate! Tudi dekleta ne smete zaostati, saj je tudi za vas »Naš dom«!

Vsem naročnikom, starim in novim, zlasti pa našim marljivim agitatorjem in agitatorkam, pa želimo blagoslovljeni Božič in milosti polno novo leto!

Št. Peter pri Mariboru. »Slovenski gospodar« je že dobil nekaj novih naročnikov, ravnoto tudi »Naš dom«. Tako je prav! V vsako hišo mora priti naš časopis! So pa še ljudje, ki ti sproti tedensko kupujejo časopise in to iz dobrih naših družin, in kakšni so ti časniki? Niso za verno naše ljudstvo. Čitajte le »Slov. gospodarja« in »Naš dom« ter »Slovenca«. Drugih časopisov pa si ne kupujte, še manj pa jih naročujte! Le enemu gospodarju zamoremo služiti in le enega ljubiti: ali Boga ali pa satana. Slab časopis je nesreča in poguba za krščansko hišo, je volk v ovčji obleki.

Št. Peter pri Mariboru. V Metavi je umrla 33letna bivša viničarka Damiš Marija. Tek svojega življenja je srečno dokončala, z Bogom spravljena je tudi v Bogu mirno zaspala. Dobri ženici, ki v življenju ni imela zemeljske poti posute z rožicami, naj bo Bog dober plačnik! — V mariborski bolnici je umrl 54letni viničar iz Metave Lorber Franc, rodom od Sv. Jurija v Slov. goricah. Naj počiva v miru!

Sv. Martin pri Vurbergu. Tužno so doneli naši zvonovi prvi teden tega meseca, ko so zvonili kar samim možem zadnje slovo. Dne 2. decembra smo pokopali ob veliki udeležbi občanov Franca Lešnika, posestnika in mlinarja v Spodnji Koreni. Rajni je leta 1923 prodal posestvo pri Sv. Martinu ter kupil v Spod. Koreni zraven svoje rojstne hiše posestvo, ki ga je v tedajnih razmerah drago plačal. Kljub

Družinska pratika!

Izredno lepo opremljena je že na prodaj. Dobite jo v knjigarnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in Ptujju.

Trgovci dobite izreden popust. — Predno kupite drugod, vprašajte pri Tiskarni sv. Cirila.

temu je postavil nov mlin, katerega je stavil in izdelal sam. Naj mu bo Bog usmiljen sodnik, celi Lešnikovi hiši pa naše globoko sožalje! V Spodnjem Dupleku pa smo spremljali k zadnjemu počitku Rajšp Antona, bivšega posestnika, zdravnika živine, moža, ki ti je ozdravil zlomljeno roko ali nogo, ter je v prvi pomoči veliko storil za dobrobit bližnjega. V Zgornjem Dupleku pa je zatisnil trudne oči Martin Mihelič, posestnik in bivši brodar, vrli mož globokega narodnega prepričanja. Vaš poročevalec se je kot mlad fant vozil čez Dravo, rajni Martin mu je kaj rad dal naše časnike na razpolago, zlasti »Slovenskega gospodarja«. Naj v miru počiva! — Pri Sv. Martinu je zlobna roka po trikrat podtaknjenem požaru zažgala gospodarsko poslopje Kumer Karola. Škoda znaša 110.000 Din, zavarovalnica ni kriva niti za polovico. Bog daj izslediti pravega krivca, ki dela našim Martinčarjem toliko skrbi!

Sv. Martin pri Vurbergu. Pri nas je v petek ob 11. uri ponoči izbruhnil veliki požar, ki je posestniku Kumer Darku upepelil velikansko gospodarsko poslopje. Domača gasilska četa je bila takoj na mestu požara pod vodstvom častnega načelnika Kostajnske Janka in načelnika Toplak Gregora. Posrečilo se je ogenj lokalizirati ter tako ohraniti stanovanjsko hišo in sedem objektov najbližjih sosedov. Delo gasilske čete je bilo požrtvovalno in vsled velikega pomanjkanja vode zelo otežkočeno. Sosednih gasilskih čet ni bilo, ker vsled goste megle niso zapazile ognja. Sumi se, da je bil ogenj podtaknjen.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. V nedeljo dne 9. decembra so naši šolarji Marijinega vrta imeli veliko veselje. Sv. Miklavž jih je obis-

kal in obdaril. Bil je velik naval, dosti joka in smeja, še naš Joško je padel na kolena in miho prosil. Bog plačaj vsem, ki so sv. Miklavžu to obdaritev omogočili! — Občina Senarska je razrešila dosedanje mrliške oglednike in nastavila novega g. Edvarda Kocuvana iz Trotkove. — Zadnje čase je hodil po fari nek »čudodelni zdravnik«, lahkovernim ljudem je zdravil žepe in jim lajšal pot na Glunčevo njivo. — Sploh imamo vedno kaj novega. Le blato na cesti je staro in pa razvaline mostička čez Trsteniški potok, ki že dve leti zaman prosijo pomoči.

Ljutomer. Vinarska podružnica v Ljutomeru priredi vinski sejem in razstavo v Ljutomeru dne 12. marca prihodnjega leta. Že danes opozarjamo vse interesente na ta dan. — Vabimo istočasno vse vinogradnike iz ljutomerskega in štrigovskega okoliša na občni zbor, ki se vrši dne 13. januarja 1935 ob devetih dopoldne v gostilni g. Resnika. Na občnem zboru bode strokovno predavanje in sklepanje o raznih predlogih v prid našega vinogradništva. — Odbor.

Ljutomer. Zaprisega vojaških obveznikov iz rezerve se je vršila preteklo nedeljo v Križevcih pri Ljutomeru. Ljutomerčani smo se morali ukloniti. Ali bo ta sprememba ostala, še ni gotovo. To vam je bilo naroda ta dan v Križevcih. Prava vojska! Pa se je ta vojska razšla brez vojne. To je glavno, ker vojne si pa res ne želimo, zato je tudi ne bo. — Hujših nesreč pretekli teden nismo imeli. Pač pa: mestni pismonoša g. Potočnik je včeraj padel s koleša in si v gležnjih zlomil desno nogo. Prepeljali so ga v bolnico v Mursko Soboto. — Novo leto se bliža, ko bo treba znova naročiti razne časopise. Ljutomerčani, za nas naj velja to načelo: v vsako hišo en časopis, ali dnevnik »Slovenec«, ali pa tednik »Slovenski gospodar«, v vsako hišo en nabožni list, kateri vam bolj ugaja, v vsako hišo Mohorjeve knjige! Pri Mohorjevih smo letos zelo nazdovovali. To moramo z agitacijo popraviti in doseči nekdanje število naročnikov. — Knjižnica naše Ljudske čitalnice v Katoliškem domu ti bo krajsala dolge zimске večere. Posluži se te naše knjižnice, pridi in se vpiši kot član društva. Porabi prosti čas za svojo izobrazbo. Knjižnica je odprta vsako nedeljo po

se je zaganjal v nekaj, kakor bi nas hotel svariiti pred nevarnostjo.

Pogreli smo znova govornice, da mogoče le čuvajo indijanska bitja zaklad, pa so ostala doslej zagonetno prikrita vsem belokožcem, ki so stopili na otok. Ni izključeno, da nas kedo res opazuje, zalezuje in preži na priložnost, da bi se nam osvetil. Pes ne bo lajal tja v en dan. Po dolgem razglabljanju smo se po umirjenju psa podali vsi na delo. Od morske obali smo nanosili peska in posuli z njim okolico daleč na okrog. Delali smo dobre tri ure, predno smo legli k počitku. Ščene je hotelo po naši vrnitvi za vsako ceno ven, je godrnjalo ter se repenčilo do posina jutrajne zarje.

Spali smo dolgo v jutro in smo se še zbudili vsled pre malo spanja skelečih oči.

Naš kuhar, ki je vstal prvi in šel v potok po vodo, nam je javil, da je videl v pesku par sledi gole človeške noge. Nekdo je moral voglariti krog šotora, ko smo vsi spali. Po sveže natrošenem pesku je zavil k potoku in se odstranil po strugi proti morski obali.

Naš ogled na licu mesta je potrdil kuharjevo izsleditev. Pripovedka o skrivnostnih čuvarjih indijanskega zaklada ni izvita iz trte. Naš čuječi foks se tudi ni motil in ni lajal na luno. V očigled novi ter nevidni nevarnosti nas je vse

spreletel strah. Sklenili smo, da bomo skrbno na straži. Ni šment, da bi ne razvozljali uganke z neznancem, ki nas opazuje v nočeh, zalezuje in bogznaj kaj namerava. Na vsak način smo obljubili, da bo vsak izmed nas višjih članov vsaj prve večere stražil od mraka do jutra po par ur.

Taisti dan po odkritju zagonetnih stopinj smo ogledovali po otoku svet, o katerem je bilo količkaj upanja, da bi znal pod zemljo tičati zaklad. Izbranih šest mest smo označili s koli in tamkaj smo nameravali začeti s kopanjem in sicer počasi in z raziskovanjem zemeljskih plasti. Največ upanja smo imeli s par kotanjami nekoliko dalje proč od potoka, ki še niso bile razkopane in so nudile nekaka naravna skrivališča. Vse smo pripravili, da pričetno drugo jutro s smotrenim delom in razkrijemo, ako se sploh kaj skriva pod zemljo in kamenjem na otoku.

Do tega mesta segajo lastnoročne beležke rajnega prijatelja Jožeta. Sklenil je pokojnikov dnevnik v angleščini g. Edvard Roberts in se glasi takole v slovenskem prevodu:

»Usodepolno noč pred dnevom, ko bi naj bili pričeli z iskanjem zakopanega bogastva, je Campbellov foks zgodaj zvečer silil ven in hotel na vsak način med skalovjem proti vrhu hriba k razvalinam. Gospodar ga je pridržal s silo v

Kip svobode

v Njujorku se dviga 93 m nad morjem. Njegova teža znaša 225.000 kg. Po notrajnosti kipa peljejo stopnice v glavo, v kateri je prostora za 40 oseb.

V severnoameriški državi Minnesota

je nad 1000 večjih ter manjših jezer, ki so preostanki ledene dobe.

Prestolnica Madžarske Budimpešta

je ječala celih 200 let pod turškim jarmom.

V neki vasi na Bavarskem

so se rodile tekem 10 let samo deklice. Pred kratkem sta pa zagledala luč sveta dva dečka kot dvojčka.

osmi maši. — Meškovo igro »Henrik, gobavi vitez«, ponovimo šele na dan Sv. Treh kraljev dne 6. januarja. Vabimo Vas že danes, da tega dne obiščete naš Katoliški dom! — Vesele božične praznike želi vsem prijateljem »Slovenskega gospodarja« — dopisnik.

Osluševci pri Veliki Nedelji. Kruta smrt nam je iztrgala po dolgotrajnem bolehanju vsem priljubljenega ter daleč okrog znanega Jožefa Poplatnika, 76 let starega učitarja v Osluševcih pri Veliki Nedelji. Bil je vzoren vzgojitelj sedmih otrok, kater so že povečini preskrbljeni. Bil je pa tudi neustrašen boritelj v teh kritičnih časih za katoliško vero. Hladna zemljica naj mu je lahka! Ostalim žalujočim naše iskreno sožalje!

Velika Nedelja. Posebna novost je v naši fari. Pod vodstvom našega vrlega učiteljstva se je ustanovila pri nas »šolska kuhinja«, ki že prav živahno deluje. Sleherni dan opoldne dobil topel obed do 200 otrok, ki so oddaljeni od šole, da ne morejo v opoldanskem odmoru domov. Kakor čujemo, so vsi otroci prav zadovoljni s hrano. Z ozirom na velevažen zdravstveni moment je potrebno, da vsi priskočimo tej novi ustanovi, kolikor je v naših močeh, na pomoč! Ne za nas, za naš mladi rod gre. Vsakovrstne prispevke prejema »šolska kuhinja« v vsakem času.

Čadram. V dneh od 9. do 17. decembra se je obhajal v naši župniji sv. misijon, ki so ga vodili očetje kapucini iz Celja. Namen mu je bil proslaviti 1900letnico trpljenja in smrti našega božjega Zveličarja z največjo cerkveno slovesnostjo, pa tudi v največjo duševno korist župljanov. Udeležba je bila izredno obilna, razdelilo se je nad 3000 sv. obhajil. Tudi iz sosednih župnij so prihajali ljudje kakor k pridigam, tako tudi k drugim pobožnostim. O priliki misijona so se opravile ob najštevilnejši udeležbi svetoletne procesije in za dobitvev odpustkov predpisane molitve. Sklepni govor, kakor tudi zadnjo procesijo je imel v nedeljo popoldan domači g. župnik, ki je vso župnijo posvetil presv. Srcu Jezusovemu.

Šmartno pri Slovenjgradu. Ob njih je prešla zadnjo popotnico in ob devetih zvečer je odložila palčko romanja po tem svetu Špeglova Mica, katero ste poznali in ljubili. Pogrešala jo bo Marijina družba, katere vedna in

dobra članica je bila nad 25 let, Katoliška akcija, razni odseki Marijine družbe, pri katerih se je udeleževala. Velike so njene zasluge za katoliško časopisje; vneto in vztrajno je agitala zlasti za »Slovenskega gospodarja«. Marijine družbenke so rajnico ogrnile z zelenjem in cvetjem, ki ga je tako ljubila. Njena najljubša pesem »Rasti, rasti rožmarin« se je uresničila. Mnogoštevilen pogreb je pokazal, kako je bila priljubljena rajnica med vsemi. Njeno vzorno in dela polno življenje je res vredno vzgleda! In tam na mirodvoru je zija črni grob in hlepel po novi človeški žrtvi. Pokril je telo za vedno k pred 16 leti umrlemu bratu. Z Bogom, teta! Na svidenje nad zvezdami!

Vransko. Dolgo se je smrt izogibala Brišnikovega doma na Brišah in milostno prizanašala staremu Brišnikovemu »ateju«. Pretekli petek ponoči pa ni mogla več mimo, ampak je stopila v hišo in ateju mirno zatisnila trudne oči. Rajni Andrej Brišnik je bil najstarejši vranski faran. Dočakal je izredno visoko starost in preminul v svojem 95. letu. Rodil se je dne 29. novembra 1840. Pred 26 leti mu je umrla žena, s katero sta imela 11 otrok in sicer 10 hčerk in 1 sina, ki pa je po poldrugem letu umrl. Sedaj še živi 6 hčerk. Ena izmed njih se je poročila s Tomišekom in prevzela dom. Toda njen mož je kmalu umrl in stari atej je moral zopet prijeti gospodarstvo v roke. In to je on dobro umel. Saj je bil priden in marljiv kot mravlja. Razen tega je bil tudi dolgih 18 let cerkveni ključar farne cerkve in ravno tako dolgo ključar podružnice Marije za Čreto. Dolgo časa je bil tudi občinski odbornik. Eno posebno željo pa je še imel: dočakal bi bil rad novo sveto mašo svojega vnuka Franceta Tomišeka. Vendar pa je že sam večkrat podvomil nad tem, češ, da ga bo smrt prej pobrala. France zdaj služi kot bogoslovec-četrtletnik svoj vojaški rok v Nišu. Vsemogočni naj poplača Brišnikovemu ateju njegova dobra dela in mu podeli večni mir, ki ga v življenju zaradi svoje delavnosti ni poznal.

Laški okraj. Zadnje čase večkrat čitamo po časnikih poročila o zmanjšanju brezposelnosti in da se svetovna gospodarska kriza olajšuje itd. To bi seveda človek sodil, posebno če smo videli večjo zaposlitev na železnici, kako so

Knjižnica Sl. gospodarja.

Zemljiška knjiga Din 5.—
Kako si sam izračunam davek Din 4.—
Zaščita kmetov Din 5.—

Naročniki »Slov. gospodarja« dobijo vse zvezke te knjižnice za polovično ceno. V letu 1935 bo izšlo še precej teh knjžic, tako da bodo naročniki »Slov. gospodarja« s to ugodnostjo prihranili celotno naročnino in še več! Zato priporočamo vsem, da ostanejo naročniki »Slovenskega gospodarja« ter tudi drugim povedo o tej ugodnosti!

Naročniki, naročajte knjižice na naslov: Uprava »Slov. gospodarja« Maribor, Koroška cesta 5, in pristavite, da kot naročnik plačate le polovico. Ostali pa na naslov: Tiskarna sv. Cirila v Mariboru in v Ptuju.

meseca novembra delali na progji celo ob nedeljah. Pri kmetem stanu v našem okraju pa moramo ugotoviti, da se kriza ne zmanjšuje, ampak vedno hujše nastopa. Imeli smo zadnja tri leta krize še razmeroma dobre letine. Letos pa je vsled deževja letina skoro povsod precej slabša od lanske. Samo fižola in sena se je več pridelalo kakor prejšnja leta, vse drugo je letos slabše obrodilo, posebno še ozimina je bila marsikje slaba. Najhujše pa smo kmetje prizadeti vsled zopetnega padca cen goveji živini in svinjam. V avgustu se je cena lepim volom držala še okrog 4 Din za 1 kg žive teže, je sedaj zopet padla na 3.50 Din, sicer pa itak ni nobene kupčije, že par mesecev se iz našega okraja ni nič izvažalo. Marsikateri kmet v jeseni najlažje opita govejo živino, ker ima na razpolago različna krmila, sedaj pa ne more prodati, ker nihče ne kupuje. Še slabše je letos s svinjami. Prejšnja leta

Znamenje miru in sprave.

V bližini prestolice ameriških Združenih držav Washingtona in sicer v kraju Chohalis je na visokem drevesu med vejevjem že danes povsem zaraščena puška kot znamenje miru ter sprave med belokožci in Indijanci.

==

Država brez premogovnikov

je Italija, ki uvažava ves premog iz inozemstva.

==

Na Angleškem

pride takoj za kraljem in za člani kraljeve rodbine nadškof iz Canterbury, ki kralja krona. Sledi mu lord kancler, najvišji sodnik v kraljestvu, nato čuvar velikega pečata, za tem pride jorški

šotoru, pač pa smo določili s kockami red, po katerem smo hoteli stražiti ter opazovati okolico celo noč. Tovarišu Jožetu je prisodila kocka stražo od 11. do 1. ure. Vsak je vzel seboj na opazovanje puško ter samokres. Kmalu po polnoči je padel strel iz Jožetove puške, nato njegov obupen klic in vse je potihnilo...

Strel in krik sta pognala na noge naš celi tabbor. Iskali smo sem ter tja, klicali, iskali, a nikjer žive duše! Campbell je spustil od nestrpnosti drgetujočega psička, ki je zacvilil, zalajal in jo ubral v najhujšem diru med kamenjem proti vrhu. Med dvema skalama je obstal, zatulil bolestno v zrak in se ozrl proti nam, kakor bi nas vabil na ogled.

Šli smo eden za drugim v prebridki zavesti, da je zadela tovariša nesreča. In res... Prizora med obema pečinama ne bom pozabil nikdar! Ubogi Jože, ležal je na hrbtu, globoko v vratu mu je tičala strelica, obraz mu je bil strašno spačen, oči odprte, iz rane je curljala kri, s prsti se je zagrebel v smrtnem boju v pesek, puška je bila dalje proč...

Precej časa smo stali krog mrliča nemi, prestrašeni vsled nenadne izgube ljubega tovariša, katerega je končala smrt, kakoršne si ne bi nadejal nikdo.

Prvi se je upal k žrtvi Campbell. Potipal je

inženerja na srčno stran in odkimal — prijatelj je že bil mrtev. Skušal je izvleči puščico, ni šlo lahko, moral je potegniti z obema rokama. Strelica je bila cela iz trdega lesa in opremljena s perjem. Ni bila izpihnjena iz cevi, ampak izstreljena s pomočjo loka. Iz zevajoče rane je počasi iztekala kri. Ko smo hoteli dvigniti truplo za prenos, je že bilo otrpnilo, kakor bi bil ležal mrlič nekaj ur. Brezdvomno je bila puščica zastrupljena in radi tega je zvil ude krč, ki se je spremenil v takojšnjo otrpjenost.

Po kolenih smo preiskali ter pretipali vse naokrog, da bi zvedeli za kako sled za skrivnostnim morilcem — ni nam uspelo. Nepojasnjeno je ostalo nam in bo tudi zanamcem: Na koga je streljal Jože in kedo ga je prehitel z izstrelom smrtonosne strelce?

Tako žalostno in zagonetno preminuli nam je bil krvav dokaz, da nismo sami na otoku. Peruanski državni zaklad, ki se skriva bogznaj kje, je zastražen in sicer od potomcev starih Inkov, od Indijancev. Koliko jih je in kje da so, nismo niti skušali zvedeti.

Jožeta smo naložili na čoln, ga prepeljali z zakladnega otoka na sosedni otočec, kjer smo ga zakopali in zložili nad grobom visoko piramido iz kamenja.

Skrivnostna smrt je tolikanj prevzela našo

smo v jeseni prodajali svinje še po 9—10 Din zaklane teže kg, letos je cena 7—8 Din in še nihče ne vpraša. Svinje za mast in špeh pa se uvažajo iz Hrvaškega, ker naše svinje letos vsled pomanjkanja žita nimajo dovolj masti. Seveda, če kmet nima koruze za kruh, je ne bode krmil svinjam. Zato pa zahtevamo mi kmetje svojo stanovsko zbornico, kot jo že imajo drugi stanovi.

Rajhenburg. V sredo dne 12. decembra je obhajal župnik naše lurske bazilike g. konz. svetnik Josip Tratnik, svojo 60letnico. Ob šestih zjutraj je daroval v baziliki Gospodarju življenja sveto daritev in mu zapel slovesni »Te Deum«. O našem g. jubilarantu je že več pisal zadnji »Slovenski gospodar«. Naj omenimo danes samo to, da je bil g. svetnik Tratnik kot neustrašen boritelj za dobrobit ljudstva že večkrat kamen spodtiške nekaterim »patriotom«. A on ni klonil nikdar, ker »junak pač živi zato, da trpi, da smeh igra mu v očeh, če tudi boli.« Ob 60letnici pa kličemo našemu g. župniku v imenu vseh faranov: Bog Vas ohrani še do poznih dni življenja, Bogu v čast, narodu v korist! — Letos je obletnica, ko so nam podrlji kapelico pri mostu. Obljubili so sicer takrat merodajni gospodje, da nam bodo takoj postavili novo kapelico, a kapelice pri novem mostu še danes ni. Apeliramo na našega gospoda župana, naj poskrbi, da se kapelica postavi, kakor je bilo to takrat obljubljeno! Kapelica je stala tam že stoletja, mnogo rodov jo je poznalo in tudi sedanji rod je ne bo pozabil.

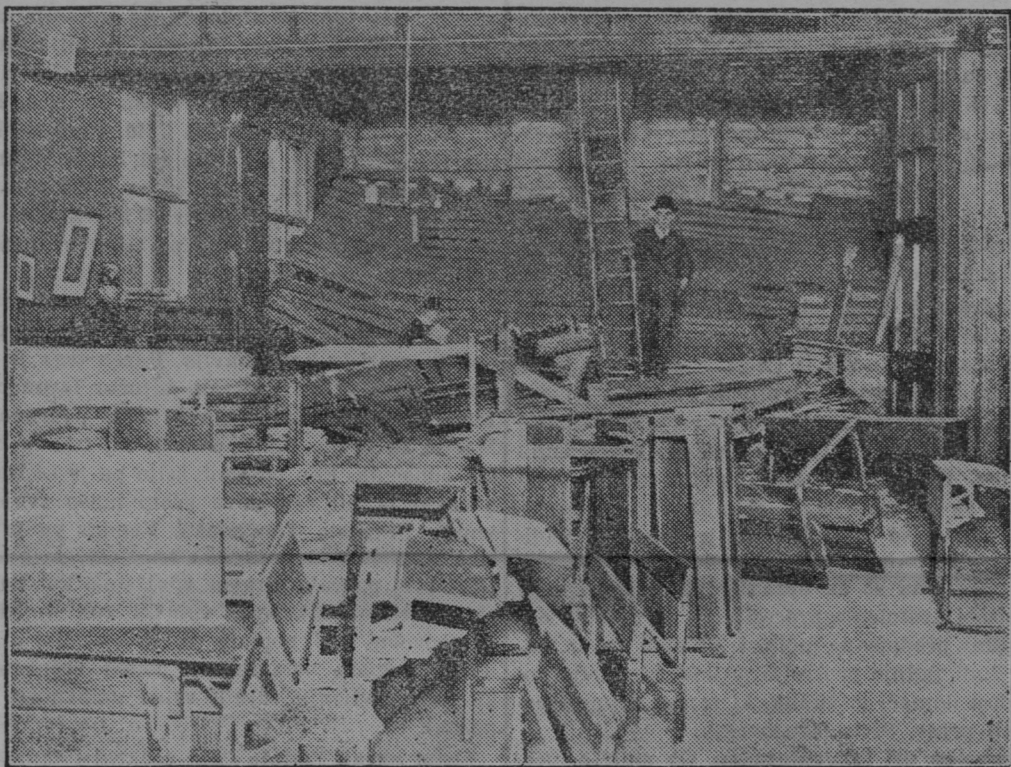
Daljnovidno gledališče.

Kakor so pisali listi, bodo v Blackpole-u na Angleškem odprli nenavadno gledališče. V gledališču, ki bi ga lahko imenovali daljnovidno, bodo udeleženci gledali prizore, ki se bodo odigrali na neki irski slovesnosti. S posebnimi pripravami bodo prenašali slike z narodne veselice na Irskem v gledališče na Angleškem. To je gotovo zgodovinski dogodek prvega reda. Začudenje je prav tako veliko, kakor tedaj, ko so ljudje prisostvovali prvi kinematografski predstavi. Uresničile so se sanje veli-

kih sanjačev, kakor je bil Francoz Jules Verne.

Dolgo se je človeški um trudil, da uresniči te sanje. Ali ni zabavno gledati v Londonu ljudsko veselico, ki se prav v tistem času vrši na Irskem? Ali prisostvovati konjskim dirkam v Derbyju, v gledališču v Dublinu, ki je kakih 100 km oddaljen. Kmalu se bo to vsakemur zdelo tako priprosto in navadno, kakor se danes prav nič ne čudi zvočnemu filmu. Toda zadeva vendar ni tako enostavna. Treba je bilo mnogo časa, preden so raziskovalci ta nenavaden izum uresničili. Misel je v zvezi z odkritjem, da ima element »zelen« nenavadne električne lastnosti. Že pred

desetletji so ugotovili, da ta element odvaja v večji ali manjši meri električni tok glede na to, ali je močnejše ali pa manj razsvetljen. Na podlagi tega opazovanja so prišli na te zelen-celice in pozneje foto-celice, ki so jo odkrili v istem času, kakor brezžični brzojav. S svetlobnim žarkom so oddisnili podobno, ki naj bi jo brzojavno prenesli. Te mne točke na sliki so zadržale več svetlobe kakor svetle. Ko so ta žarek uravnali na foto-celico, je izločil električni tok silo, ki se je stopnjevala, oziroma padala v zvezi s svetlobno močjo točke na sliki. Te električne sunke lahko oddajamo po žici ali brezžično v daljavo in če tako prenesemo vse točke, svetle

Nesreča pri božičnem koncertu v angleškem mestu Liverpool. Pod se je udrl pod težo 500 oseb, ki so prisostvovale božičnemu koncertu v zgoraj imenovanemu mestu. Ranjenih je bilo 211 oseb.

delavce kopače, da so izjavili z vso odločnostjo, da ne bo prijel nobeden za kramp in ne za lopato. Peruansko zlato se naj skriva kje in kako globoko hoče, življenje jim je ljubše nego smrt!

Z našo radijo-postajo smo odposlali v lukko San Pedro klice, naj pride takoj po nas naša jahta, ker smo v nevarnosti.

Prestavili smo po pogrebu naše bivališče z zakladnega otoka na sosednega, kjer smo ostali v prav dolgočasnem brezdelju do prihoda ladje. Opazovali smo gibanje na prejšnjem otoku dan in noč, a niti eden ni opazil kaj sumljivega.

Odpeljali smo se praznih rok, spremljani od žalosti radi prebrideke zgube ljubega tovariša in s sklepom, da nobeden od nas ne bo več stikal za zlatom, katerega se držita prokletstvo in smrt!«

Najnovejša časopisna poročila o skrivnostnem peruanskem zakladu na Cocos otokih pravijo, da zagonetno zastraženo zlato še ne bo imelo miru pred pohlepno človeško roko. Pripravljajo novo ekspedicijo iz Amerike. Najnovejšo raziskovalno opremo bosta vodila severni raziskovalec kapitan Frank Worsley in poročnik Jožef Russel Stenhouse. Prodreti nameravata do zaklada po povsem novih potih. Vzela bosta seboj elektromagnetične aparate, kakor tudi radiovalovne priprave, ki bodo takoj pokazale, ali je

na kakem mestu večja množina kovine. Ti aparati so občutljivi na razdaljo 400 m. Če bi torej na primer potres tako prevrnil zemljo, da bi zaklad zlezal tudi 400 m pod zemljo, ga bodo ti aparati zasledili. Ekspedicija vzame seboj tudi letalo, s katerim bodo prinašali na otok živila. Če jim sreča na otoku Cocos ne bo mila, se odpeljejo raziskovalci na bližnje otoke, kjer je tudi zakopano zlato morskih roparjev. Poleg tega leži ob ekvadorijanski obali v morski globini velika španska ladja, ki so jo potopili morski roparji in na kateri je bilo naloženega mnogo zlata in srebra. Stenhouse in Worsley hočeta priti tudi do tega zlata.

Pomenljiva za današnje razmere je sledeča ponudba: Oba morskata junaka sta prejela na stotine pisem mladih deklet, ki so se ponudile, da bi sodelovale pri ekspediciji kot kuharice, natakarice in postrežnice. Toda na njihovo veliko žalost sta se raziskovalca postavila na stališče, da na njuni ladji ni prostora za ženske.

nadžkof in temu še le sledi ministrski predsednik.

Poljedelstvo in živinoreja

sta na Danskem na najvišji stopnji v Evropi. Cela Danska ima 2 in pol milijona prebivalcev in ravno toliko goveje živine ter konj. V Nemčiji pride na 1 osebo le 0,4 koš mada goveje živine.

Hotel iz stekla.

V Doncastru na Angleškem so otvorili v zadnjem času hotel, ki je povsem iz stekla. Stavba ima ravnostreho, zunanje stene so iz rdečkastega in modrega stekla. Tla po sobah, stropi, stene, vse je iz stekla.

Širite „Slov. gospodarja“!

in temnejše na sliki, prenesemo tudi sliko samo.

Mnogo časa je trajalo, preden so to odkritje tudi praktično uporabili in sicer za brzojavljenje slik in za daljnovid sploh. Zasluga za to gre učenjakom Nipkowu, Carlusu in Francozu Belinu. Pozneje so pri tem sodelovali Anglež Baird in Noctovisor, ki sta sestavila aparat, s katerim je bilo mogoče fotografirati v temi. Aparat za prenos slik iz daljave so najprej sestavili na Angleškem in potem v Ameriki. Zdaj preneso se prvič vse te uspehe iz delavnice v gledališče.

Jules Verne pripoveduje v neki knjigi, kako so na zemlji gledali sliko, ki je kazala življenje v podmornici, ki se je razvijala istočasno. Ta fantazija se je danes uresničila. Lenuhi bodo lahko v svoji sobi ali celo v spalnici prisostvovali razburljivim tekmam, ki bodo potekale morda 50 km daleč proč . . .

Ruska revolucija in židje.

(Iz židovskih virov.)

V Nemčiji so ustanovili zvezo nemških protikomunističnih organizacij. Od aprila t. l. izdaja zveza dvakrat na mesec list »Antikomintern«, v katerem priobčujejo kratka poročila o delovanju komunistov po celem svetu. Zveza izdaja tudi knjige, ki dokazujejo, kako je za časa zadnjih let pet šestink umorjenih oseb v Nemčiji bilo umorjenih od komunistov in med njimi ni bilo niti enega žida; kako so se komunisti tajno pripravljali, da bi se z orožjem polastili oblasti; kako so se židje-boljševiki polastili oblasti v Rusiji.

Zanimivo popisuje tudi Rus F. Vinberg v knjigi »Krestnij put I.« in sicer večinoma po židovskih virih, da so krivci ruske revolucije židje. V ruskih knjigah se sploh ta revolucija imenuje večkrat le židovska revolucija. Židje so imeli načrt podjarmiti si Rusijo in ta načrt se jim je s pomočjo laži, demagogije in židovskega kapitala tudi posrečil. Ni čudno. Židje so imeli čas opazovati in snovati revolucijo, ker med svetovno vojno so se po vseh državah skrivali in izbegavali mobilizacijo, da jim ni bilo treba iti na fronto. Naj navedem iz znamenite knjige Vinberga nekaj dokazov, da so v resnici le židje bili krivci ruske revolucije.

Na strani 27 čitamo: V listu »Komunist« števil. 72 z dne 12. 4. 1919 v mestu Harkov opisuje žid M. Kogan v članku »Zasluga židovstva za delavce« med drugim tudi to-le:

»Na vsem ozemlju, katero imajo zasedeno Donci, Kubanci in dobrovoljci, se židje preganjajo in ponižujejo. Niti enega žida ni v kakih službah, važni ali nevažni. Dobrovoljci radi kričijo o svojem humanizmu (človekoljubnosti) in obenem pritiskajo cel narod, katerega uvaža ves svet. Ne smemo pozabiti, da je židovski narod, katerega so stoletja stiskali kralji in cesarji, v resnici proletarski, v resnici mednarodni, ker nima svoje domovine.

Brez pretiravanja moremo reči, da je velika ruska socialna revolucija bila iz-

vedena natančno z židovskimi rokami. Ali mislite, da bi neomikane, zabite ruske kmečke in delavske mase same mogle od sebe vreči okove buržuazije (meščanstva)? Ne, ravno židje so peljali ruski proletarijat k zarji internacionale. In ne samo peljali, še sedaj se sovjetska oblast nahaja zanesljivo v njihovih rokah.

Lahko smo mirni, dokler je vrhovno vodstvo rdeče armade v rokah tovariša Leva Trockega. Res je, da židov ni v vrstah rdeče armade kot prostakov, zato so pa v komitetih (odborih) in v sovjetskih odposlanstvih v kakovosti komisarjev. Židje smelo in brez strahu vodijo k zmagi mase ruskega proletarijata. Pri volitvah v vse sovjetske urade se izbirajo v veliki večini ravno židje. Ponavljamo, da je ruski proletarijat izbral sebi za poglavarja in voditelja žida Bronsteina — Trockega.

Simbol židovstva, ki se je vsa stoletja borilo proti kapitalizmu, je postal tudi simbol ruskega proletarijata, kar se vidi pri prevzemu »rdeče petogelne zvezde«, ki je bila, kakor znano, prej simbol in znak zionizma — židovstva. Z njim — bo zmaga, z njim — bo smrt parazitom (zajedavkam) — buržujem. Naj trepečejo Denikinci, Krasnovci in Kolčakovci, ti preganjalci in rabelji avantgarde socializma — hrabrega židovskega naroda.«

Na straneh 31, 32 in 33 opisuje pisatelj priprave za revolucijo in finančno podporo. Žid Jakob Šiff je poročal v aprilu 1917, da je revoluciji vsled njegove finančne podpore zagotovljen polni uspeh. Dalje so denarno podpirali revolucijo židje iz Amerike, židovsko podjetje Westfalski Renski sindikat, firma Nia Banken v Štokholmu in Životovski, žid, oženjen s sestro Trockega.

Ko so židovski boljševiki v začetku novembra leta 1917 vrgli Kerenskega in so dobili oblast v roke, so bili tako izvrstno organizirani, da so takoj zasedli vsa vplivna mesta v državi. Število teh novih oblastnikov je znašalo 545; med njimi je bilo 447 židov in 98 ne-židov. Med temi 98 ne-židi je bilo nad polovico bivših kaznjencev, in sicer 30 Rusov, 34 Latišev, 12 Armencev, 12 Nemcev, 3 Finci, 2 Poljaka in nekaj drugih.

Pisatelj F. Vinberg opisuje na straneh 359 do 370 po boljševiških virih imenoma vse osebe, katere so zasedle mesta v komisarijatih (ministrstvih), ali so dobile druge, visoke, vplivne službe. Naj blagovolijo vzeti naši marksisti na znanje, da je bilo med 545 osebami, ki so zasedle visoka mesta, le 30 Rusov in še ti so imeli deloma židovine za žene. Torej to ni bila slovansko-ruska, marveč le boljševiško-židovska revolucija.

Na strani 35 in 36 objavlja pisatelj važen dokument. V noči na 9. dec. 1. 1919 so se spoprijeli estonski in boljševiški

Pri prehlajenju, hripi, vnetju v vratu, oteklih mandljih, živčnih bolečinah, trganju v udih storite dobro, če poskrbite za vsakdanje izpraznjenje črevesa s tem, da popijete pol čaše naravne »Franz Josefove« grenčice. Po sodbah univerzitetnih klinik se odlikuje naravna »Franz Josefova« voda zaradi sigurnega učinka pri prijetni uporabi. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

vojaki na estonski meji. Med drugimi je padel žid Žunder poveljnik bataljona 11. strelskega polka. V njegovem žepu so našli tajen proglas v hebrejskem jeziku. Objavili so ta tajni židovski proglas estonska lista »Postimees« v Dorpatu (Jurjevu), »Teetaja« v Revalu dne 31. decembra 1919 in ruski »Priziv« dne 6. februarja 1920.

Ko je bil ta proglas objavljen v listu »Priziv«, je čudno završalo v berlinskih židovskih listih, češ, da je potrjen, toda šum je naglo utihnil, ker istinitost proglasa se je potrdila od vseh strani. Iz tega židovskega tajnega dokumenta priobčujemo najzanimivejše točke:

»Tajno! Predstavnikom oddelkov internacionalne zveze Izraelitov!

Sinovi Izraela! Čas naše končne zmage je blizu. Stojimo pred večerom svetovnega gospodstva. To, o čemer smo mogli prej komaj misliti, se sedaj izpreminja v dejstvo. Slabi in brez moči še nedavno — sedaj ponosno vzdigujemo glave.

Avtoriteto tuje nam vere smo z uspešno propagando in z razkrinkanjem podvrgli neusmiljeni kritiki in zasmehu. Prevrkli smo tuje svetinje, omajali v narodih in državah njih kulturo in tradicije. Vse smo izvršili, da bi ruski narod podredili židovski mogočnosti in da bi ga prisilili pred nami pasti na kolena. Mi smo skoraj vse to dosegli, toda previdni moramo biti.

Rusija je vržena v prah; nahaja se pod našim gospodstvom. A niti eno minuto ne pozabite, da moramo biti previdni. Nam ni treba biti žalostnim radi našega sovražnika. Odstraniti moramo vse boljše in vodeče osebe, da upokorjena Rusija ne bo imela voditelja. (Kutepov!) S tem uničimo vsako možnost, da bi se ustavljala naši oblasti.

Ne zaupajte sleparskim in temnim silam!

Bronstein (Trocki), Apfelbaum (Sinovjev), Rosenfeld, Steinberg — vsi ti ko. mnogi drugi so verni sinovi Izraela. Naša mogočnost v Rusiji je neomajena. V mestih, v komisarijatih, v komisijah za živila, v komitetih itd. igrajo voditelji našega naroda prvo vlogo. Toda ne upijajte se z zmažo! Bodite previdni, ker nihče nas ne more zaščititi kot mi sami.

Pomnite, da se na rdečo armado ne moremo zanašati, ker more nepričakovano obrniti orožje proti nam.

Sinovi Izraela! Blizu je čas, ko dosežemo dolgo pričakovano zmago nad Rusijo. Tesno združite svoje vrste! Borite se za naše večne vzore!»

Taka je vsebina tajnega proglasa na žide.

Da bo slika židovsko-boljševiške revolucije popolna, moramo vedeti tudi za sredstva, katerih so se ti lažnjivci posluževali, da so prišli do oblasti. Vinberg piše na strani 162: »Laž kot sredstvo borbe. V »Komunistični internacionali« števil. 10 priporoča Lenin sledeče sredstvo za razširjanje komunizma v delavskih organizacijah: Treba je, da se upiramo sovražnikom komunizma in biti moramo pripravljeni na vsa sredstva borbe. Če je sila, mora biti dobra vsaka spretna prevara: laž, prisega, prilizovanje, nezakonita pota, zmanjševanje in skrivanje resnice. To moramo storiti,

da se kolikor mogoče na ugoden način vselimo v delavske organizacije, se tam vgnezdimo in za vsako ceno začnemo v njih razvijati komunistično delavnost.« Isto je dne 20. avgusta 1920 objavil list »Bayerischer Kurier« v Münchenu.

Takih sredstev so se židovski boljše-

viki posluževali, da so prišli do oblasti v Rusiji. In ta lažnjiva in varalna sredstva so tako premotila veliki ruski narod, da g. Vinberg sklepa svojo knjigo z besedami: Ruska država se v sedanjem času nahaja v polni oblasti židovskega naroda.

Al. Kokelj.

Vladna kriza in nova vlada.

Dne 19. decembra sta podala ostavko zunanji minister Bogoljub Jevtič ter kmetijski minister Dragutin Kojič. Nato je odstopila celotna vlada Nikole Uzunoviča. Kraljevo namestništvo je sprejelo ostavko. Nalog za sestavo nove vlade je dobil zunanji minister Bogoljub Jevtič, ki se je pogajal z različnimi političnimi osebnostmi v četrtek dne 20. marca celi dan in še pozno v noč.

Nova vlada je bila imenovana dne 21. decembra in sicer:

za predsednika ministrskega sveta in zunanjega ministra: Jevtič Bogoljuba, ministra na razpoloženju,

za ministra vojske in mornarice: častnega adjutanta Nj. Vel. kralja, armijskega generala Živkoviča Petra, ministra na razpoloženju,

za finančnega ministra: dr. Stojadnoviča Milana, ministra v pokoju,

za ministra pravosodja: dr. Kojiča Dragutina, ministra na razpoloženju in narodnega poslanca,

za ministra za gozdove in rudnike: dr. Popoviča Svetislava, ministra v p. in narodnega poslanca,

za ministra notranjih zadev: Popoviča Velimirja, bana drinske banovine,

za ministra za promet: Vujiča Dimitrova, narodnega poslanca,

za ministra za prosveto: Čiriča Števana, narodnega poslanca,

za ministra za kmetijstvo: dr. Jankoviča Dragotina, odvetnika v Beogradu,

za ministra za telesno vzgojo: dr. Auerja Ljudevita, narodnega poslanca, za ministra za gradnje: dr. Kožulja Marka, narodnega poslanca,

za ministra za trgovino in industrijo: dr. Vrbaniča Milana, senatorja,

za ministra za socialno politiko in narodno zdravje: dr. Marušiča Dragotina, bana dravske banovine,

za ministra brez portfelja: dr. Avdo Hasanbegoviča, ministra na razpoloženju in narodnega poslanca.

Senatne volitve, ki bi se naj vršile dne 20. januarja 1935, so odgodene.

JNS (državna stranka) bo Jevtičevo vlado podpirala. Predsedništvo JNS je sklenilo, da bode podpiralo Jevtičevo vlado.

Novi ministri.

Ministrski predsednik Jevtič, rojen v Kragujevcu leta 1886. Od leta 1911 je že v diplomatski službi.

Notranji minister Velja Popovič, ban sarajevski, v mladih letih osebni tajnik rajnega Pašiča, rojen leta 1886 v južni Srbiji.

Minister za šume in rude dr. Svetislav Popovič, pristaš bivše Pribičevičeve stranke, sedaj poslanec; rojen l. 1882 v Zemunu in po poklicu advokat.

Prosvetni minister Števan Čirič iz Sremskih Karlovcev; rodom iz stare srbske družine, po poklicu profesor.

Minister za telesno vzgojo dr. Ljudevit Auer, rojen leta 1892 pri Sv. Ivanu na Hrvatskem; advokat in starešina sokolske župe v Sisku; pred 6. januarjem pristaš bivše Pribičevičeve struje.

Prometni minister inženjer Dimitrij Vujič; rojen leta 1898 v Beogradu, član bivše zemljoradniške stranke.

Trgovinski minister dr. Milan Vrbanič; rojen leta 1888 v Zagrebu, po poklicu bančni ravnatelj.

Gradbeni minister dr. Marko Kožulj, rojen leta 1877 v Dalmaciji, po poklicu advokat in predsednik občine v Šibeniku.

Finančni minister dr. Milan Stojadnovič; rojen leta 1888 v Čačku v Srbiji, bivši državni uradnik finančnega ministrstva; bil je že trikrat finančni minister.

Minister brez listnice Hasanbegovič; rojen leta 1889 v Gadskem, dobrovoljec in sarajevski podban.

Kmetijski minister dr. Dragutin Jankovič, advokat v Beogradu; rojen leta 1888 v Srbiji.

Poslednje vesti.

Domače novice.

95letnico je slavil dne 21. decembra gospod prelat Tomo Zupan na Okroglem pri Kranju.

90let je dočakal pri popolni telesni in duševni čilesti ljubljanski stolni kanonik Ivan Sušnik.

Novo postajališče za osebni promet bodo otvorili dne 6. januarja na Teznu pri Mariboru.

Domačija pogorela. Pri Sv. Barbari v Haložah je uničil ogenj dne 20. decembra domačijo posestnika Žige Primožiča. Zgorelo je pet poslopij, seno in poljski pridelki. Škoda znaša pol milijona Din.

Tatovi koles pod ključem. V Šiški pri Ljubljani so zaprli trojico mladih uzmovičev, ki imajo na vesti tatvino 20 koles. Tatovi so posedali lastno predelovalnico za ukradena kolesa.

Rudar se ustrelil. Dne 14. decembra se je vrnil iz Belgije, kjer je delal sedem let, 31letni rudar Peter Mervič iz Razbora pri Sevnici. Nesrečnež se je ustrelil iz neznanega vzroka na cesti proti vasi Orešje. Pri mrtvem so našli 6000 Din.

Dopisi in prireditve.

Remšnik. Učiteljstvo tukajšnje osnovne šole je priredilo s svojimi učenci v nedeljo dne 16. decembra ob treh popoldne v šoli lepo božičnico s ponovitvijo preteklo nedeljo dne 23. decembra. Spomin kraljevega rojstnega dneva, ki je bil dne 17. decembra, je v zbranih besedah proslavila učenka 4. razreda Marija Šlager. Lepa je bila slika: Poklonitev mladem kralju Petru II. Ganljiv je bil prizor »Božična pravljica« in »Božič dveh sirot«. Mnogo veselosti je vzbudil nastop sv. Miklavža in sv. Petra pred nebeškimi vrati, ki se je pritoževal radi splošne krize, ki se čuti že tudi pri njem, češ, vedno manj duš se oglašajo pri njegovih vratih. Hvalevredno je bilo tudi petje. Tako se giblje mladina v obmejnem Remšniku. Na svidenje prihodnje leto!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Naš domači cerkveni pevski zbor nam pripravlja za zadnjo nedeljo v tem letu, za 30. december 1934, prelepo igro »Črni križ pri Hrastovcu«. Predstava se vrši ob treh popoldne v Slomšekovi dvorani.

Starost padala.

Malokateremu je znano, da je staro padalo že nekaj sto let. Že Italijan Leonardo da Vinci, ki ni bil samo eden najbolj znamenitih slikarskih mojstrov, ampak je tudi slaven vsled tehničnih iznajdb, omenja padalo v 15. stoletju. Takrat so se spuščali s pomočjo padal pred radovednimi gledalci iz zvonikov in s hišnih streh. Prvi resnični skok s padalom je v zvezi z imenom znamenitega zgraditelja balonov Francoza Mongolfier, ki je skočil srečno s padalom leta 1777.

Za razvoj današnjega padala gre največ zaslug nemški letalki Katicij Paulus. Od nje iznajdeno padalo se je najboljše obneslo med svetovno vojno.

Prvi resilni poskus s padalom je uspel leta 1910 v Čikagi. Takrat sta se peljala nad mestom v balonu 2 Amerikanca. Naenkrat se je balon vžgal, letalca sta skočila z višine s padali iz gondole in sta pristala nepoškodovana na zemljo. Goreče ogrodje balona je padlo na neko novo stavbo na sredi med z delom zaposlene delavce in je obležalo 13 delavcev pri priči mrtvih.

Lepa hiša na Pobrežju se takoj proda za Din 30.000. Vprašati: Jakolič, Maribor, Ruška cesta 3. 1266

Srečno novo leto želi 1267

MEDIČ - ZANKL

tovarna oja, lakov in barv, družba z o. z.

podružnica Maribor

Glavni trg 20

Tel. 2279.

O 319-34 14.

Oklic prestovoljne javne dražbe.

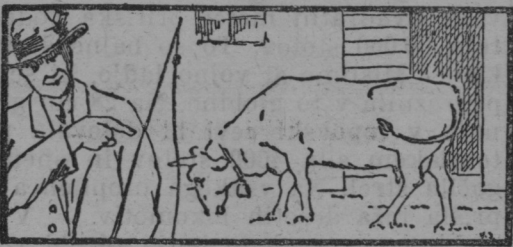
Na predlog dedičev po dne 13. 11. 1934 v Kočnem št. 13 umrlem posestniku Koren Martinu se bo vršila prostovoljna javna dražba v zapuščino spadajočega zemljišča vložna št. 24 kat. obč. Ogljenščak, pritiklin kakor gosp. orodja, vozov, živine itd. ter raznih premičnin dne 5. januarja 1935 ob 8. uri na licu mesta v Kočnem št. 13. — Izklicna cena za nepremičnine znaša 135.686 Din. Vadij znaša 13.600 Din, ki ga je položiti na dan dražbe v gotovini ali razpoložljivih hranilnih vlogah. Pritikline in premičnine se bodo prodajale proti takojšnji gotovini in jih kupec mora takoj odstraniti. Dražbeni pogoji se lahko vpogledajo pri sreskem sodišču v Slov. Bistrici v sobi št. 7.

Sresko sodišče v Slov. Bistrici, odd. I, dne 16. decembra 1934.

Ali naj tudi kmet oglašuje?

Moderni čas zahteva nove načine, kako se prodaja in kupuje. Eden najboljših novih načinov prodaje in nakupa so gotovo časopisni oglasi. Oglas v časopisu, ki je razširjen med narodom v več desetstisočih izvodih, kakor je naš »Slovenski gospodar«, čita najmanj trikrat toliko ljudi, kakor je naročnikov, torej »Slovenski gospodar« gotovo do 100.000 ljudi vsak teden. Toliko ljudi izve tudi za prodajo in nakup, ki je v oglasu,

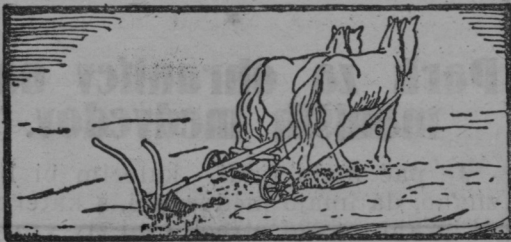
Naj sledi nekaj primerov, kako in kaj naj kmet oglašuje!

Prodám lepo plemensko kravo. Franc Petek-Fram.

Vsaka beseda stane Din 1.—.

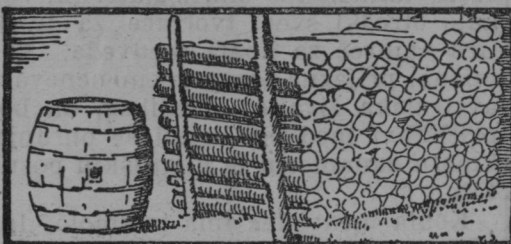
Ta oglas ima 7 besed in stane samo Din 8.—, v možnosti pa je, da privabi več kupcev, kakor kak sejem. Na enak način seveda tudi lahko napišeš: Kupim. Ali, če imaš prodati kaj drugega, napišeš pač tisto, kar želiš prodati.

Iščem hlapca, ki zna vsa poljska dela. Jurij Potisk, Planina.

Vsaka beseda stane Din 1.—.

Ta oglas ima 10 besed in stane Din 10.—. Kje ti bo kdo šel okrog iskat za Din 10.— hlapca? Kakor gospodar išče hlapca, tako si tudi hlapec ali dekla iščeta novega gospodarja. Ako nočeš povedati svojega naslova, napišeš: »Ponudbo na upravo« in doplačaš Din 5.—, ker ima uprava sedaj posebej delo.

Dam v zameno drva in vino. Janez Masten, Mala Nedelja.

Vsaka beseda stane Din 1.—.

Oglas ima 9 besed in stane samo Din 9.—. Dandanes se zopet razvija zamenjava, dam blago za blago. Treba pa si je poiskati tistega, ki bo s teboj zamenjal. Med 100.000 ljudi, ki bodo čitali tvoj oglas, boš gotovo našel vsaj enega! Več jih najbrže ne potrebuješ!

Kupim posestvo ob glavni cesti v celjskem okraju. Franc Brumen, Petrovče.

Vsaka beseda stane Din 1.—.

Oglas ima 10 besed in stane Din 10.—. Koliko ponudb bo dobil! Ne bo mu treba hoditi od kraja do kraja. Izvedel bo vse v pismih, katera mu bodo ljudje pisali. Enako lahko napravi tudi, kdor posestvo prodaja. Bogve, kdo med tolikimi čitatelji išče ravno tako posestvo v nakup, ki ga hočeš ti prodati, pa ne veta drug za drugega. »Slovenski gospodar« vaju bo seznanil potom oglasa.

Goveje meso po Din 6.— prodajam na domu soboto in nedeljo 5. novembra 1933. Janez Slokan, Mozirje.

Vsaka beseda stane Din 1.—.

17 besed stane Din 17.—. Pa bo zato lahko razprodal celo govečo, ki ga mesar ni hotel pravilno plačati.

Navedli smo le nekaj vzgledov, kaj in kako naj tudi kmet oglašuje. Je seveda še polno drugih vzgledov in načinov. Treba je še vedeti, kako se oglas naroči. Mali oglasi se morajo plačati vnaprej, zato je najbolje, ako z načilom pošlješ tudi toliko znamk v pismu, kolikor oglas stane. Ako imaš pa položnico »Slovenskega gospodarja«, pa po tej pošlješ, vendar moraš v tem slučaju na srednjem delu položnice napisati: Za oglas. Poredilo mora biti v upravi lista do ponedeljka zvečer, da izide tiste teden. Vse dopise za oglase je pošiljati na:

Upravo „SLOVENSKEGA GOSPODARJA“, Maribor, Koroška c. 5

Čitateljem v pouk in zabavo.

Sanje, ki so se uresničile.

S sanjami so se pečali ljudje v najstarejših časih in se pečajo še danes. Najstarejši opis sanj je gotovo oni o faraonovih sanjah, ki ga beremo v starem testamentu. To so znamenite sanje o sedmih debelih in sedmih suhih kravah. Te sanje je egiptovski Jožef pravilno razložil, tako da pomenijo sedem rodovitnih in sedem nerodovitnih let.

Tudi v latinskem slovstvu večkrat beremo o sanjah zgodovinskih osebnosti, ki so se potem tudi uresničile. O takih sanjah piše Valerij Maksim. Njegov prijatelj Uterij je sanjal, da se je udeležil gladiatorske predstave v gledališču amfiteatra ter gledal boj dveh borečih se gladiatorjev. Naenkrat pa ga je eden teh gladiatorjev prebodel. Te sanje so se čez nekaj let čudovito uresničile. Uterij, ki je na te sanje že zdavnaj pozabil, je res prišel nekoč v Sirakuze in se tam udeležil predstave v amfiteatru. Slučajno pa ni nikjer več našel sedeža drugje kakor v prvi vrsti. Naenkrat nastopita dva gladiatorja, od katerih eden je bil čudovito podoben tisti prikazni v sanjah, na katero se je v tem hipu Uterij z grozo spomnil. Izpreletel ga je strah, vstal je in hotel oditi. V tistem hipu pa, ko je vstal, je gladiator z vso silo vrget sulico, ki je bila namenjena njegovemu nasprotniku, ki pa je zgrešila cilj in predrla nesrečnega Uterija. Bil je mrtev v 24 urah.

Rimski cesar Mark Avrel sam sporoča o več takih čudovitih sanjah. Nekoč se mu je sanjalo, da je prišel k njemu orijentalški zdravnik, ki mu je svetoval, naj uživa to in to zdravilo, da se bo iznebil dušljivega kašlja, ki ga je mučil že dolgo časa. Sanje so bile tako žive, da se je Mark Avrel drugega dne še točno spominjal vseh posameznosti. Njegov telesni zdravnik mu je sicer resno odsvetoval, naj nikar ne jemlje tega zdravila, a Mark Avrel je več verjel sanjam ko zdravniku. Vzel je tisto zdravilo in se kmalu iznebil nadležne bolezni.

Cardanu poroča o sanjah drugačne vrste. Sanjalo se mu je, da se je sprehajal po vrtu, kjer je srečal belo oblečeno gospo, ki se mu je tako prikupila, da ni mogel obrniti pogleda od nje. Tri dni kasneje je res srečal na cesti prav tako belo oblečeno gospo, ki je bila popolnoma podobna prikazni v sanjah. Takoj se je zaljubil v njo, se z njo seznanil in jo vzel za ženo, s katero je živel v srečnem zakonu.

Zanimive sanje pripovedujejo iz življenja Dantejevega sina. Veliki italijanski pesnik Dante je zapustil sina Petra, ki je nekaj časa upravljal in urejeval očetovo književno zapuščino. Nekočega dne je sin ugotovil, da ni nikjer očetovega rokopisa enega dela »Raja« iz velike njegove pesnitve »Nebeška komedija«. Pretaknil je vse kote v hiši, pa iskanega očetovega rokopisa ni našel. Nekoč pa se je sinu v sanjah prikazal oče in mu sporočil, da iskani

rokopis leži v miznici v vrtni uti, kjer je oče navadno pisal. Drugo jutro je sin takoj šel v vrtno uto, odprl tam miznico in res našel pogrešani očetov rokopis.

Kaj se godi na svetu v eni uri?

Tekom ene ure se sklepa na svetu povprečno 2200 zakonov. Istočasno se rodi 5440 otrok. Vsako uro umrje 4630 ljudi. Vsako uro se razmnoži število zemljanov za 810.

Iz zgoraj povedanega nastane važno vprašanje: V kaki zvezi je človeštvo med seboj v eni uri? Če vzamemo v poštev število pisem in brzojavk, ki se razpošljejo v eni uri in sprejmejo, in prištejemo k tem še dopisnice, posetnice in vabila, znaša število korespondenčnih (občevalnih) sredstev na 1 uro 1 milijardo 161 milijonov in 500 tisoč. Vrednost znamk omenjenih pošilk je preračunana na 1240 milijonov Din.

Brzjavni promet je tudi mnogo močnejši, kakor si ga predstavljamo. Izračunali so, da znaša oddaja brzojavk tekom 60 minut 144.000.

V eni uri izdelajo na vsem svetu 1900 ton papirja, kar znaša na dan 45. tisoč ton.

Kako je s produkcijo naše obleke v eni uri? Moderni predilni stroji zgotovijo v eni uri 10.000 stotov bombaževine in 3000 stotov volne. Iz tega blaga izdelujejo sukna za obleke.

Kar se tiče sladkorja, znaša enourna proizvodnja 99.600 ton, istočasni konsum le 96.800 ton. Pribitek torej znaša 2800 ton.

Na tobaku izdelajo v eni uri za vporabo 1700 stotov. V eni uri popušijo kadilci za 800 milijonov Din raznega duhana.

Tekom 60 minut izgotovijo po vseh kino-izdelovalnicah 50 km filma. Enkrat sneti film seve ni v celoti za predstave, ampak znaša razmerje med uporabnim in neuporabnim filmom 1 : 5. Za predstave uporabnega filma izdelajo v eni uri 10 km.

Nezgorljivi papir.

Ogenj v knjižnicah ali arhivih je povzročil vselej nenadomestljivo izgubo. Koliko kulturnih zakladov, lastninskih pravic, mejaških zahtev in sličnega je šlo v dim s sežganim papirjem vred! Kemiki so davno poskušali izumiti tekočino, ki bi naredila papir nezgorljiv. A vse dosedanje prijave na tem področju so malo koristile. Šele zdaj se je posrečilo znanemu kemiku dr. Arturju Richengruenu sestaviti tekočino, ki zajamčeno obvaruje pred ognjem vse knjige in rokopise, ako so le shranjeni v navadnih pisarniških mapah. Platnice se namočijo s pomočjo malega razpršilnika, potem kljubuje mapa z vso vsebino slehernemu ognju. Veliko nemških knjižnic,

bank in arhivov se je že založilo s čudežno tekočino.

Sila vodnega pritiska.

V morskih globinah je vodni pritisk velikanski in nerazumljivo je, da živé le-tu nešteta živa bitja. Pred dvema letoma je raziskal morsko dno ameriški profesor W. Beebe v bližini Bermudskega otočja. Potopil se je v globino 1000 m in ugotovil nekaj prav zanimivih števil. Na podlagi njegovih podatkov so izračunali strokovnjaki vodni pritisk v globini 3000 m. Na vsak kvadratni meter pritiska voda s težo 60.000 stotov. To so bajne številke. — Mislimo si vojno ladjo, ki se je pogreznila v to globino. Na 28 cm granato v topovski cevi bi delovala potemtakem sila 4000 stotov in onemogočila strel. Na vsakega utopljenca bi prišla teža desetih lokomotiv. — V to globino pogreznjeno ladjo zdrobi vodni pritisk kakor slamnato bilko.

Park za ohranitev najmanjših medvedov.

Je pač malo ljudi, katerim bi bilo znano, da imajo medvedeki, s katerimi se igrajo mestni otroci, svoj živ vzorec. Na svetu živi vrsta medvedov, ki so povsem taki kakor oni, s katerimi zalagajo otroški svet tvornice za igrače. Gre namreč za koala medveda, ki je mična, prijazna ter povsem nenevarna avstralska živalica. Žalibog, da bodo pritlikavi medvedi ostali še ohranjeni kmalu zanamcem le v igraških posnetkih.

Koala medvedek ima to smolo, da je njegovo meso slaščica, njegov kožuh pa daje iskano krzno. Posledica teh dveh lastnosti je bila ta, da so ga zalezovali in na moč preganjali. Da je koala medvedek obsojen na iztrebljenje, nam dokazuje dejstvo, da so postrelili ter pobili v enem mesecu 500.000 komadov.

Lov na koala medveda ni nobena težava ali umetnost. Žival se preživlja edinole z listjem od kavčuk drevesa. Če ne dobi te hrane, pogine. Lovci so obstopili loge, ki so bili porasteni z gumi drevesom, trosili so nedolžne medvedeke z vej in jih pobijali na tleh.

Koala medvedeka so skušali preseliti iz divjine v živalske vrtove, kjer je poginil radi pomanjkanja listnate prehrane.

V bližini avstralskega mesta Sidney je najela vlada 60 oralov posesti, ki je zasajena na gosto s kavčuk drevjem. Ta log so ogradili s plotom, ga zastražili in spustili vanj 100 koala medvedekov. Živalce so se privadile novemu načinu življenja v ograjenem prostoru.

Le na ta način bodo skušali človeštvu ohraniti zadnje komade od nekoč po celi Avstraliji kot pri nas veverica ali polhi razširjenega koala medvedeka.

MALA OZNANILA

Iščemo zaupnike, ki poznajo peke in trgovce z moko. Perssons, Ljubljana, pp. 307. 1178

Proda se v Malečniku pri Sv. Petru njive in fadonosnik ter travnik v Dragučovi. Vpraša se pri Kirbišu v Mariboru, Vetrinjska ulica št. 3. 1265

Vozove, kripo, lojtrce zamenjam za les, kolo-bare. Murko, Maribor, Meljska 24. 1249

Umeine cvetlice vseh vrst, navestine mirtne vence, šopke in rcne šopke, razno cvetlično listje, vse cvetlične dele in drugo izedluje: Rado Pregrad, cvetličarna, Podčetrtek. 1259

Novi in rabljeni Baterijski aparati po ugodnih cenah vedno na zalogi. Agentura Pichler, Philips Radi, Ptuj, Panonska. 1240

Praktična božična darila so: mošk, fantovski in otroški klobuki, kakor tudi copate (počne) za ženske, moške in otroke v veliki izbiri klobučarne Franc Bernik, Maribor, Trg Svobode 8, med gradom in frančiškansko cerkvijo. Znižali smo cene! 985

Kmetice! Najboljše zamenjate semena za olje v tovarni bučnega olja v Mariboru, Tabor-ska 7, južna stran mosta. 1195

Svinjske kože se kupujejo vedno v trgovinah Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in Štrigova. 1182

Cunje, staro železje, mesing, kupfer, krojaške odrezke, stari papir in ovčjo volno kupuje: Arbeiter, Maribor, Travska ulica. 650

Kotle za kuhanje žganja in perila, bakrene brzoparilnike Alfa, obenem tudi s pripravo za kuhanje žganja, si nabavite po ugodnih cenah pri Jakobu Kos, kotlarstvo, Maribor, Glavni trg 4. Vzajem kot plačilo tudi vložne knjižice Mestne hranilnice, Spodnještajerske posojilnice in Posojilnice v Narodnem domu. 1237

Romani Karl Maya:

10.000 strani — 60 zvezkov po 160 strani — 15 knjig!

Vsi romani so že izšli in jih lahko do-bite vse na enkrat.

Knjigotrška cena je: zvezek po Din 13.—, knjiga po Din 60.—, 70.— in 75.—.

Kdor naroči z naročilnico, dobi:

Vseh 60 zvezkov, broširano,

namesto za Din 780.—, samo za mesečno odplačevanje tekom 12 mesecev po Din 45.—, ali pri takojšnjem plačilu za Din 500.—, ali vseh 15 knjig, vezano v celo platno: namesto za Din 1050.— samo po Din 60.— mesečno tekom 12 mesecev, ali pri takojšnjem plačilu za Din 600.—.

Po tako ugodnem nakupu ddamo le 1000 naročnikom, ker bodo potem knjige pošle.

Knjižnice in privatniki, oskrbite si pravočasno te zanimive romane!

Naročilnico dobite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in v Ptuj.

Pozor! Stara, Vam vsem poznana klobučarna Anton Auer zdaj ni več v Vetrinjski ul. 14, temveč na Glavnem trgu 17. Tam dobite klobuke in čepice že od 20 Din naprej, Tudi popravila se prevzamejo po brezkonkurenčni ceni ter se strokovnjaško izvršijo. Torej ne hodite več v Vetrinjsko ulico 14, temveč na Glavni trg 17, kjer je Anton Auer. 1227

Trgovci in obrtniki!

Novoletno reklamo stenskih koledarjev z bloki vam najugodneje natisne

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

kjer imate tudi veliko izbiro. Ne odlašajte z naročili, da jih boste pravočasno imeli!

Koledar Slovenskega gospodarja

Iz tehnike
Dimnikarski predpisi
Pravica revnih
Zastaranje pravic
Kako se pozna starost govedi
Praktičninasvetiza ohranitev Vašega zdravja
Nega zob
Sejmi za Štajersko, Koroško in Prekmurje
Sejmi na Kranjskem
Tabela: Kako se določi vsebina debel in hlovov na podlagi dolž. in srednjega premera
Tabela: Kako se izračuna kubična mera okroglih debel ali klad

Vsebinska sama že sili vsakega razumnega gospodarja, da si kupi ta koledar. Poleg te vsebine je pa koledar tako urejen, da služi kot povsem zadostna knjiga za vse kmetijsko knjigovodstvo in vse beležke, ki si jih v kmetijskem gospodarstvu mora vsakdo zapisovati, da ima vse v redu.

Zunanja oprema koledarja, ker je vezan v celo platno, ima priložen svinčnik, na robu odtisnjeno mero, znotraj pa močen denarni predal, je prvovrstna. Cena koledarju je Din 10.—. Po pošti ga pošiljamo za Din 11.—. Najbolje je, da pišete po koledar, dobite položnico in plačate Din 11.—, ali pa nam v pismu pošljete znamk za Din 11.—. — Organizirajte skupna naročila! Kdor bi bil pripravljen to prevzeti, naj se javi!

Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

od 60.- DIN. od 138.- DIN. od 69.- DIN.

Brezplačen POUK IGRANJU

Zahtevajte brezplačen katalog.

MEINEL-HEROLD D.ZOZ. MARIBOR št. 106
TOVARNE GLASBIL

50% si prihranite, če se poslužite nakupa v 1192
TRPINOVEM BAZARJU, MARIBOR,
Vetrinjska ulica 15.

Pozor! Pozor!

Klobuke

dobite najcenejše pri tvrdki

Bogataj & Janc

Maribor, Gosposka ulica 3.

Izdelki samo iz lastne tovarne. Oglejte si naše izložbe in cene. 999

Vsebina koledarja Slovenskega gospodarja za leto 1935 je sledeča:

Kalendarij od oktobra 1934 do decembra 1935
Vremenski ključ
Cirilica in latinica
Poglavarstvo katoliške cerkve
Vladarska hiša Jugoslavije
Jugoslavija v številkah
Države vsega sveta
Poštne pristojbine
Plačevanje kmetijskih dolgov
Denarstvo
Denar in delo naj se izplača v sadjarstvu
Nova doba v hmeljarstvu
Zatiranje sadnih škodljivcev
Zatiranje plevela — zvišanje pridelka
Globoko oranje pomnoži rodovitno zemljo
Koliko in v čem se izplača pokladanje tečnih (močnih) krmil kravam molznicam
Nekaj o naprednem čebelarstvu
Kako se mešajo umetna gnojila
Tabela kubičnih metrov okroglega lesa drevesa
Tabela za preračunavanje oralov in kvadratnih sežnjev v hektare, are in kvadratne metre
Tabela: Koledar brestosti
Tabela: Koliko časa traja pojatev pri domačih živalih
Tabela: Razmerje med živo težo in težo zaklane živine
Tabela: Pri zaklani živini dobimo v odstotkih k živi teži
Tabela: Prejemki } za 12 mesecev
Tabela: Izdatki }
Tabela: Zapisnik delavcev in njih plače, 6 strani
Tabela: Zapisnik plače v blagu in delu, 2 strani
Tabela: Zapisnik živalskega prirastka, 4 strani
64 strani praznega, črtanega papirja

Surove kože
vseh vrst se sprejmejo v delo
1264 v usnjarni

Greif Franjo
Maribor, Kralja Petra trg 1
ter v usnjarni Duplek (Uršič),
kjer se jamči za dobro izde-
lavo in zmerne cene.

Oglasi

v „Slov. gospodarju“
imajo
najboljši uspeh!

Varovala za ušesa,

perilo za zimo,
volnene jopiče
i. t. d.

1232

kupite najugodnejše pri

Jakobu Lah, Maribor
2 Glavni trg 2

Kupujte pri naših inserentih!

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gospoše-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnošta-
tarska hranilnica.

588

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

V S A K P R E V D A R E N S L O V E N S K I G O S P O D A R
Z A V A R U J E

S E B E , S V O J C E I N S V O J E I M E T J E L E P R I

V Z A J E M N I Z A V A R O V A L N I C I 167
V L J U B L J A N I

PODRUZNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice. GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10.

K R A J E V N I Z A S T O P N I K I V V S A K I F A R I !

Naši javnosti!

Vse, kar dobimo gotovine iz starih posojil, izplačujemo vlagateljem s starimi vlogami v enakih zneskih. Upamo, da se bodo te razmere kedaj zboljšale.

Vse nove vloge imamo stalno razpoložljive. Vsak vlagatelj, ki na novo vlaga, lahko dobi od nove vloge vsaki dan vso voto nazaj. Teh vlog imamo preko 1.500.000 Din.

Ves denar, pri nas naložen, je popolnoma varen. Naše naložbe pri 15 denarnih zavodih ne bodo utrpelo nikake škode vsa naša posojila so zavarovana s hipotekami. Poleg tega imamo lastne milijonske rezerve, če bi tudi kaka izguba kje nastala, in konečno jamči za varnost vlog v znesku 55.000.000 Din 4675 članov s premoženjem okrog 500.000.000 Din.

Z našimi hranilnimi knjižicami se ne trguje, vsak zahteva za nje celotno svoto.

Ne nasedajte ljudem, ki se zastonj trudijo, da bi z lažmi omajali zaupanje javnosti napram našemu zavodu.

Če tudi ne moremo sami v celoti kljubovati svetovni gospodarski in domači denarni krizi, vendar pa smo v moči kljubovati ji tako, da bodo naši vlagatelji obvarovani vsake škode.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru.

